

DARBININKAS

LV NO. 17

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, KOVAS - MARCH 6, 1970

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Atsirado nauja "pasaka" kinų - rusų santykių įtampoje

Sovietų ir kom. Kinijos santykių įtampimas esąs praturtėjęs nauja apraška, kurios galutinė forma turėtų būti nepriklausomas Turkestanas. Nepriklausomas, žinoma, ta prame, kokia yra dabar nepriklausoma Lietuva, Ukraina ar kuri kita sovietinė "respublika".

To sąjūdžio centras esąs Kazachijos-Kazachstano sovietinės respublikos sostinėje Alma-Atoje. Sąjūdžio tikslas — atplėšti nuo Kinijos Sinkiangą ir Turkestano (Sinkiangą) yra pabėgę

kesto vardu padaryti dar vieną sovietinę respubliką Rusijos imperijoje. Ta kryptimi veikla sustiprinta tada, kada prasidėjo pirmieji rusų-kinų susikirtimai dėl ginčijamų sienų. Rusijos agentai su tuo sąjūdžiu dabar jau atvirai bendradarbiauja. Gi tariamo nepriklausomo Turkestano sąjūdžio vadai jau pradėję ieškoti paramos ir pasasmenis, kurie iš Kinijos Turkestano (Sinkiangą) yra pabėgę

į Vakarus. Žinios apie visą tą reikalą esančios gautos iš Isa Yusuf Alptekin, kurs dabar esąs atvykęs į JAV prašyti Washingtono ir J. Tautų paramos tikrai nepriklausomai Turkestano valstybei įkurti. Į jo valstybę turėtų įeiti abudu Turkestana: ir Kinijos ir Sovietijos. Tas Alptekin dabar atvykęs iš Turkijos, bet nesakoma, kada jis yra pasitraukęs iš Sinkiangą, kur jis tari-

mai buvęs žymus turkestaniečių vadas.

Anot Alptekin, Alma-Atos centro vadovaujamo sąjūdžio jėgą sudaranti gen. Zunun Taibov vadovaujamas 50,000 vyrų karinis dalinys, skirtas Rytų Turkestanui išvaduoti (Rytų Turkestanu čia vadinamas Kinijos Sinkiangas). Tas gen. Taibov buvęs vienas iš Sinkiangą turkestaniečių vadų, su rusų pagalba 1944 m. rengusių sukilimą

prieš Kuomintangą Kiniją. Komunistai Kinijoje išgalėjus, Taibov kurį laiką pasilikęs Sinkiangą kariniame poste, bet 1960 persikėlęs į Rusiją. Dar vienas sukilimas esąs buvęs Sinkiangą 1962 m. jau prieš Kiniją. Tada į Sovietiją persikėlę daug Sinkiangą turkestaniečių karių, iš kurių gen. Taibov 1963 m. pradėjęs lipdyti Kinijos Turkestano išlaisvinimo armiją.

Dabar tas generolas dažnai kalbąs per Alma-Atos radijo uiguriškai, kuri yra daugumos Sinkiangą gyventojų kalba. Jis informuojas ir Rusijos gyventojus per spaudą apie uigurų persekiojimą Sinkiangą.

Politiniam to sąjūdžio komitetui vadovaujas Ziya Samedi, įžymus uigurų rašytojas. Jo apysakos ir vaidinimai dabar transliuojami per radiją uigurams Sinkiangą. Pagrindinė tema — herojiškos turkestaniečių pastangos nusikratyti svetimos priespaudos.

Maskvoje reziduojas diplomatinis korpas linkęs tas žinias vadinti "fantastine pasaka". Bet ir jie apie tą dalyką girdėję iš pačių rusų, tik kitokiam kontekste. Bet visą tą "pasaką" pasakodamas Harrison E. Salisbury tvirtina, kad ji patikrinta diplomatinio šaltinių pranešimais. Tie šaltiniai galėtų būti ir pačioje Maskvoje, tik neat-sargu apie tai sakyti. Bet tikriausiai būtų manyti, kad jie reziduuoja prie Kazachstano ir Sinkiangą prieinančiose valstybėse.

— Prez. Nixonas atidėjo sprendimą dėl lėktuvų davimo Izraeliui, nes dar esanti nebaigta studija apie Izraelio ir arabų strateginį balansą. Net sakoma, kad patarėjai linke siūlyti dabar dar prašyti lėktuvų neduoti, nes Izraelis ir turimais lėktuvais dar ilgai galės išlaikyti persvarą ore prieš arabus. Bet principiniai linkstama pasisakyti už lėktuvų davimą tada, kada jėgos persvara pakryps arabų pusėn.

Elektrinis automobilis

Massachusetts Institute of Technology du studentai, vienas elektros, kitas mechanikos inžinerijos studijas bebaigia graduantai, padarė išbandymui mažą elektrinį automobilį, kuris turėtų būti vienas iš daugelio bandymų beišskant būdų, kaip sumažinti oro teršimą nuodingomis dujomis, kurių tiek daug paleidžia dabartiniai automobiliai.

Automobiliukas, pavadintas Tech II, jau buvo išmėgintas instituto aikštėse. Bandymo metu jį vairavo pats Mass. valstijos gubernatorius F. W. Sargent.

Tokių automobiliukų ir kitur jau padaryta, todėl šią vasarą technologijos institutų studentai rengia jų lenktynes. Startuos iš M.I.T. Cambridge, Mass., finalo vieta — California Institute of Technology, Pasadena.

Laose komunistai tebeslenka pirmyn Grėsmė nebeteikti ryšio tarp sostinės miestų

Washingtonas. — Pasitvirtino spėjimas, kad S. Vietnamo kariniai daliniai, atsiėmę Plaine des Jarres plokštakalnį iaurinėję Laoso daly, pailsėję ir arčiau maisto atsargas prisinešę, vėl pradėjo slinkti vakarų kryptimi prie kelio, kurs jungia abi Laoso sostines — Luang Prabang ir Vientiane.

Sen. McGovern, spaudžias prez. Nixoną atidengti slapto planus, kurių siekiama Laose ir kaip toli manoma ten eiti. Šiaip jau susirūpinimas kongrese tuo reikalu dar nėra atslūgęs.

Jei komunistai pasisektų prie to kelio prieiti ir ten įtvirtinti, Vientiane esančiai Laoso vyriausybei nebektų karo valdyti, nes didžiausia teritorijos dalis atsidurtų Hanojaus valdžios tvarkomo Pathet Lao kontrole.

Pathet Lao yra karinis ir politinis sąjūdis, kurį suorganizavo ir dabar kontroliuoja Hanojaus komisarai. Jo nominalinių vadovų yra vienas iš karališkos giminės princų, kurios kitas princas yra Laoso antikomunistinės vyriausybės premjeras Souvanna Phouma.

JAV kongrese esama didelio susirūpinimo dėl prez. Nixono politikos Laose, nes niekas oficialiai nežino, kiek vyriausybė yra Laose išpareigojusi ir ko ten siekiama, bet jaučiama ir neoficialiai žinoma, kad įklimpimas jau gilus. Sen. McGovern ragina tą klausimą aiškintis slapto senato posėdyje, bet tuo tarpu nebuvo atsiliepimo iš Baltųjų Rūmų.

— Prez. Nixonas ratifikuos šį ketvirtadienį atominių ginklų plitimo sustabdymo konvenciją, kurią rekomendavo pasirašyti ir ratifikuoti J. Tautų gen. asamblėja. Ji yra JAV ir Sovietų produktas, kuris ne visom valstybėm tepatinka, nes yra bijančių, kad joms gali būti kliūčių pasinaudoti atominė energija nekariniams tikslams. Dabar tos baimės jau sumažintos, todėl ir JAV tą sutartį ratifikuos. Ratifikavimo dokumentus pasirašant, dalyvaus ir Anglijos bei Sovietų ambasadoriai. Panašias ceremonijas atliks JAV ambasadoriai Londone bei Maskvoje. Konvencija jau yra ratifikavusios 3 valstybės, bet ji negali įsigalioti be JAV parašo.

— Visos geležinkeliečių unionų nutarė šį ketvirtadienį pradėti streiką prieš visas geležinkelių bendroves, bet streiką sustabdė įstatymų numatytomis priemonėmis prez. Nixonas iki 37 dienų.

Minut Vasario 16 Romuvoje, Vokietijoje. Iš k.: Vasario 16 gimnazijos direktorius Vincas Natkevičius, Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, Federalinės Vokietijos parlamento narys profesorius dr. Schachtschabel iš Mannheim, Nuotr. Fr. Skerio

Rodezija nutraukė ryšius su Londonu

Salisbury. — Rodezija (Afrikoje) pasiskelbė respublika ir tokiu būdu nutraukė paskutinį ryšį su Anglija. Paleistas parlamentas ir paskelbti nauji rinkimai. Tokiu būdu Rodezija dar žingsnį pasistūmė nauju keliu, išbuvusi Anglijos priklausomybėje 80 metų. Nepriklausoma valstybė buvo pasiskelbusi 1965 lapkričio 11 be Londono pritarimo, nes Rodezijos baltųjų mažuma nepanorėjo nepriklausomybės su sąlyga, kad negrįžtų daugumai tuo pačiu laiku būtų suteiktos lygios politinės teisės renkant parlamentą ir sudarant vyriausybę. Naujoji konstitucija numato negrams teisių suteikimą, bet tik per ilgesnį laiką.

Dabar dienotvarkėje yra šios didelės problemos: parlamentą rinkimai, Jungt. Tautų uždėtos ūkinės sankcijos, kitų Afrikos valstybių prieš Rodeziją palaikoma partizanų-teroristų veikla ir tarptautinis pripažinimas.

Ūkinės sankcijos, uždėtos Anglijai prašan, iksiol Rodezijos negalėjo užslopinti, nes atsikvėpimo skyklės pareigas ėjo P. Afrika, sankcijų Rodezijai netaikiusi.

Sunkiausia problema gali tapti juodosios Afrikos remiami teroristai, bet ir tas reikalas gali likti kaip buvęs — jie labai garsiai kalba tuo reikalu vieną kartą per metus susirinkę į JT generalinės asamblėjos metines sesijas ir rašo piktas rezoliucijas bei keikia Angliją už atsakymą Rodezijos reikalą ginklu sutvarkyti, bet grįžę namo partizanų būrių neorganizavo ir veiklos ta kryptimi neišvystė.

Washingtonui gali susidaryti problema dėl ten tebesančio JV konsulato. Kaip tas reikalas bus sutvarkytas, paaiškės tik prez. Nixonui suformulavus naująją Afrikos politiką. Ką tik kelia-vės Afrikoje valstybės sekret. Rogers parvežė nuotaikų ir šiuo reikalu.

— Maskva pradėjo užkabinti Pekino vyriausybę, kad ji pradėtų nutraukinėti prekybą su komunistiniais kraštais ir iškoti biznio su "imperialistinėmis buržuajais". Reiškia, Maskva jau pradėjo jaudintis, kad Kinija gali susigundyti priimti Amerikos pasiūlymą pagerinti santykius. Tokios kalbos pradėtos per kinų kalba perduodamas radijo transliacijas.

Demokratai sunkiai ieško pirmininko

Kelias dienas ir dvi naktis posėdžiavo demokratų partijos komisija, kuriai buvo pavesta surasti naują partijos pirmininką, bet susitarti dėl kandidato nepavyko.

H. H. Humphrey pirmuoju kandidatu buvo parinkęs L. O'Brien, buv. partijos pirmininką 1968 m., buv. paštų valdytoją ir jo paties rinkiminės kampanijos vadovą, bet šis tos pareigos atsisakė, nes pajuto, kad ne visiem jis pageidaujamas. Kai po to reikėjo rinkti vieną iš penkių kandidatų grupės, susitarimas pasirodė negalimas.

Tada H. H. Humphrey vėl sugrįžo prie O'Brien, kurs sutiko būti renkamas tuo atveju, jei to panorės visos susikūlusios partijos grupės. Partijos centro komitetas pirmininko rinkti susirenka šį ketvirtadienį. Ta proga jis išgirs O'Brien sąlygas ir turės apsispręsti ką toliau daryti.

New Yorko žydai bus pertempę stygas ir pakenkę Izraelio reikalui

New Yorkas. — Prancūzijos prez. Pompidou sugrįžo namo, palikęs New Yorko labai supykusius didžiųjų žydų organizacijų vadus. Jiems buvo pažadėta audiencija pas prez. Pompidou, kai jis bus New Yorke prieš išvykdamas namo, bet Pompidou atsisakė su jais kalbėtis po to, kai Chicago žydai prie viešbučio jį kiek apstumdė.

Čia aplink viešbutį, kur paskutinį vakarą vyko banketas prez. Pompidou pagerbti, ir kur turėjo įvykti žydų susitikimas su prezidentu, New Yorko žydų strategai sutraukė jaunikių, moterų ir rabinų minias, reikalaujančias duoti Izraeliui lėktuvų, bet nutraukti sutartį dėl jų pardavimo Libijai. Čia žydų strategai ir padarė klaidą, sudarydami įspūdį, kad svečias yra apgultas viešbutyje, todėl nori ar nenori turi patenkinti žydų reikalavimus. Bet neišėjo taip, kaip norėta. Šiandien jau dauguma komentatorių teigia, kad N. Y. žydų grubus uolumas bus padaręs Izraeliui meškos patarnavimą. Žydai bus užmiršę, kad Prancūzijos prezidentas nėra New Yorko meras Lindsay, kuriam galima uždėti jarmulką ir vedžioti po sinagogas pažadų dalinti.

Nuotaikoms New Yorke blogėjant, vakare atskubėjo prez. Nixonas padėties gelbėti, nors jo buvimas čia nebuvo numatytas (ta pareiga buvo pavesta

Prez. Pompidou

viceprez. Agnew). Jis dalyvaavo bankete, ten sukėlė gerą ūpą, atsiprašė svečių už žydų išsišokimus ir užtikrino, kad tai nebuvo Amerikos balsas, o tik kelių piliečių išsišokimas.

Išvykdamas namo, prez. Pompidou labai nuosirdžiai dėkojo prez. Nixonui už nuosirdžią globą, už dalykišką problemų svarstymą, o visuomenei pranešė, kad pasitarimai su prez. Nixonu taip giliai suderino abiejų kraštų politiką, kaip dar niekada nėra buvę. Jei liko kokie skirtumai, tai ne principiniai, bet tik taktiniai. Jei Prancūzija jai turėti skirtingas pažiūras dėl savo saugumo, tai priežastis yra tik geografinė — Prancūzija nuo Rusijos skiria tik 200 mylių, gi nuotolis tarp Amerikos ir Rusijos kelerio padesnis.

moj vietoj atsirado socialdemokratai, bet nelaimėjo daugumos, kad vieni patys galėtų valdyti.

Iš 165 atstovų socdem. laimėjo 31, krikšč. dem. 78 ir Laisvės partija 6 atstovus. Komunistai nelaimėjo nė vieno atstovo ir nesurinko nė vieno pilno procento paduotų balsų. Kadencija bebaigiančiame parlamente krikšč. dem. turėjo 85 atstovus, socdem. 74, Laisvės partija 6.

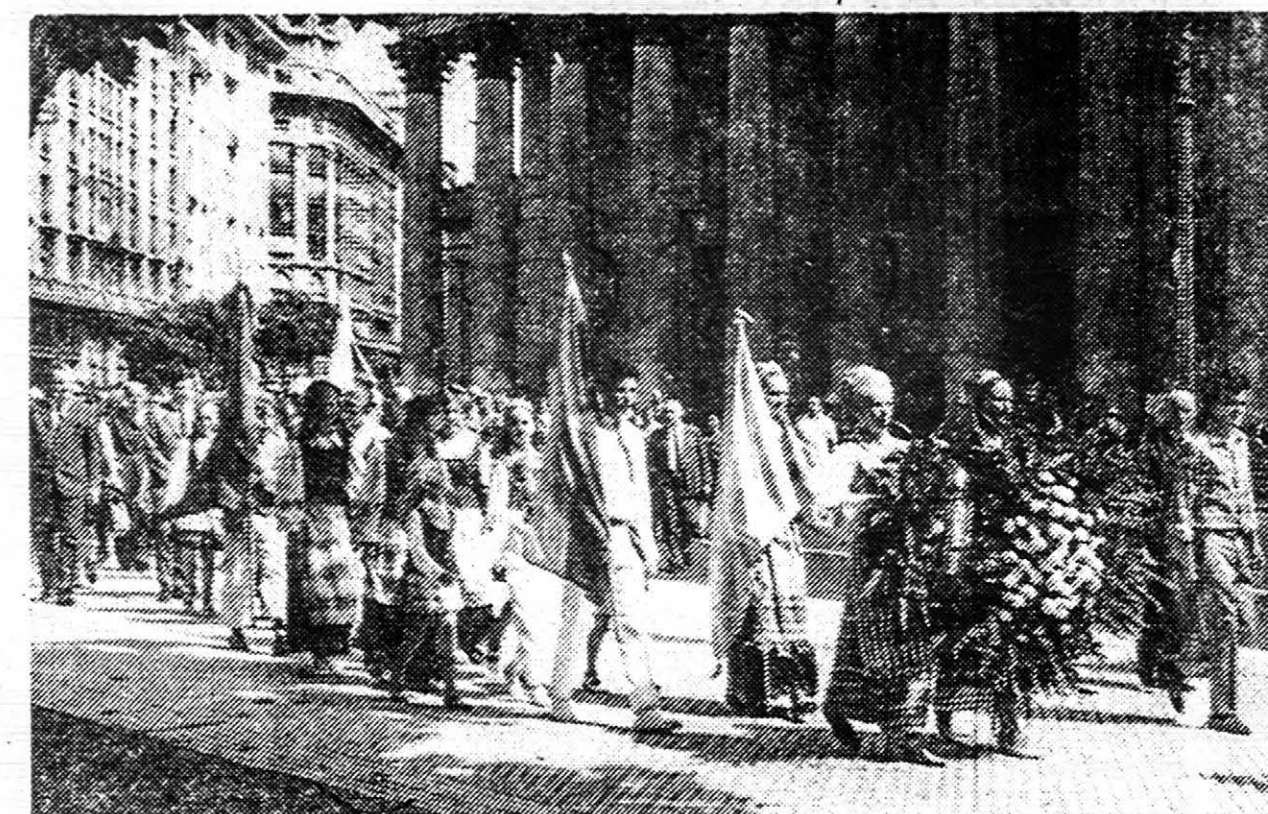
Paskutinius ketverius metus kraštą valdė viena Liaudies partija, bet nuo 1945 iki 1966 m. valdė abiejų partijų koalicija. Manytina, kad vėl bus sugrįžta prie vadinamosios didžiosios koalicijos, tik šį kartą kanceliariu tikriausiai bus ne Liaudies partijos žmogus, bet socialdemokratas. Jie tos teisės jau pareikalavo.

Jei tik skaičius mechanškai dėstysim, gali būti ir mažoji koalicija: socdem. su Laisvės partija arba krikšč. dem. su ta pačia partija. Bet Laisvės partija, kuri laikoma turinti savo eilę daug buvusių nacių, yra pareiškusis nenorinti jokių ryšių su socialistais, bet mieliai eiti į valdžią kartu su krikščionimis demokratais.

Abidvi partijos sutaria visu frontu dėl užsienio politikos: neutrafumas Rytų ir Vakarų atžvilgiu, geri santykiai su abiem blokais. Austrijos sienos susiduria su abiejų blokų valstybėmis: Italija, Šveicarija ir V. Vokietija iš vieno bloko, Čekoslovakija, Vengrija ir Jugoslavija — kitas blokas. Abi partijos atmeta komunizmą kaip valstybės tvarką ir gyvenimo būdą.

Nėra ideologinių skirtumų nė vidaus politikoj, skirtumai gali atsirasti tik dėl vieno ar kito klausimo tvarkymo pirmenybės ar metodo. Socialdemokratai rinkiminėje kampanijoje

Austrijos krikščionys demokratai prarado pirmenybę Socialistas lipdo koalicinę vyriausybę

Minut Vasario 16 Buenos Aires, Argentinoje, i ietuvų organizacijos su vainiku ir vėliavomis po pamaldų išeina iš katedros ir eina per aikštę prie Laisvės paminklo padėti vainiko.

Ar 1943 metai pakeitė 1940 metų Amerikos politiką?

Philadelphia sugeba padaryti Lietuvos šventes kuo nors originaliausias. Siemiet kalbėti Vasario 16 minėjime buvo pakviesti prezidento Nixono specialus asistentas James C. Humes ir Reader's Digest editorialistas O. K. Armstrong, buvęs kongresmanas. Po Armstrongo kalbos Lithuanian World Review radijo vedėjas A. Mažeika ir G. Milonas suorganizavo su juo radijo pasikalbėjimą apie Teherano konferenciją, kurią Armstrongas buvo minėjęs kaip lemiamą momentą Baltijos valstybių likimui pokariname gyvenime. Prieš perduodant Armstrongo pareiškimus, tenka priminti tos Teherano konferencijos istorinį vaizdą.

Kas buvo Teherane:

Teherano (Persijos sostinės) konferencija buvo 1943 lapkričio 28 — gruodžio 1. Joje pirmą kartą susitiko trys karo didieji: Churchillis, Rooseveltas ir Stalinas. Rooseveltas apsigyveno Sovietų atstovybėje, su Stalinu matydavosi ir tardavosi dviese, tokių susitikimų vengdamas su Churchilliu. Konferencijoje buvo svarstomi karo ir pokariniai reikalai. Karo reikalui tartasi dėl Amerikos ir Anglijos invazijos į Europą, dėl Sovietų dalyvavimo kare su Japonija. Pokario reikalais daugiausia iniciatyvos rodė Stalinas. Siūlė po karo Vokietijos karininkus ir karo specialistus sušaudyti. Rooseveltas su tuo sutiko, bet griežtai pasipriešino Churchillis. Stalinas reikalavo Sovietų Sąjungai neužšalantių Baltijos uostų. Su tuo abu kiti dalyviai sutiko.

Čia ir glūdi esminis sutarimas tarp trijų, apie kurį minėjau išlikęs Jaltos konferencijos liudininkas lordas Gladwyn (žr. Darbininko Nr. 16), nepasakydamas, kad tai įvyko Teherano konferencijoje. Prie šios konferencijos sustojo ir Armstrong, radijo pasikalbėjime konkrečiau ryškindamas tai, ką minėjimo kalboje buvo pasakęs bendresniais žodžiais.

Duodame toliau to pasikalbėjimo santrauką.

Kaip ir kokia kaina nurašė Baltijos valstybes:

A. Mažeikos klausimas apie 1943 Teherano konferencijoje Baltijos reikalus, Armstrong aiškino:

— Tai buvo 1943. Armstrong Washingtonė tyrinėjo Baltijos valstybių padėtį. Vie-

Kodėl kasmet Amerika tik pakartoja nepripažinimo politiką? Kas reiktų dabar padaryti, kad 1943 m. politika būtų pakeista?

nas iš konferencijos stebėtojų — valstybės departamento pareigūnas spaudos reikalams per visą karo metą — Mr. McDermott — painformavęs Armstrongą, kad prezidento ir Stalino buvo tikrai sutarta, jog trys Baltijos valstybės, Estija, Latvija ir Lietuva, galėtų pasilikti, kaip tada vadino, Sovietų „įtakos sferoje“, o Stalino mintyje tie žodžiai reiškė nuolatinę kontrolę. Už tai Stalinas pažadėjo du dalykus: Stalinas nedarys separatinės taikos su Hitleriu, o tokis grasinimas buvo šantažo sumetimais; antras — Sovietai pradės kariuotės su Japonija 90 dienų po Hitlerio nuėmimo.

— Bet p. Armstrong, tai visai priešinga Jungtinių Valstybių politikai, nusistojusiai nuo 1940 metų, kada buvo atsisakyta pripažinti Baltijos valstybių inkorporavimą į Sovietų Sąjungą, — spyrėsi A. Mažeika.

— Tai tiesa, visai taip. — Tai kaip tada viena suderinti su kitu? Kokia tada tikroji tos nepripažinimo politikos prasmė? Kokia reikšmė tų įvairių vyriausybės pareiškimų Estijos, Latvijos ir Lietuvos atstovams, kad vyriausybė atsisako pripažinti Baltijos valstybių inkorporavimą?

Kokia nepripažinimo politikos prasmė:

— Prasmė, atrodo, ta — kalbėjo Armstrong —, kad bent viešai vyriausybė pasisako už tą politiką, kuri buvo paskelbta 1940. Bet tai neužtikrina tautom ir jų vyriausybėms laisvės. Kiek Armstrong sakėsi patirias iš savo draugų departamente, padėtis yra tragiška tuo, kad vadinama tyla į Sovietų Sąjungą statyba suklaido bet kurias pastangas šiuo metu pakeisti 1943 metų politiką.

Kodėl vyriausybė vis labiau nutyla:

— Ar tokis savotiškas „gentlemen's agreement“, kuris nebuvo viešai paskelbtas, nereiškia sutikimą su status quo? — teiravosi A. Mažeika.

— Aš labai bijau, kad taip. Kai aš buvau 1951 ir 52 Kongrese narys, abėjus metus, padedamas paskirų demokratų ir respublikonų, ėmiausi rezoliu-

cijų už pavergtų tautų išlaisvinimą. Mes tada sakėme kalbas Kongrese. Sakėme kalbas savo distrikte ir valstijoje už tai, kad viena dieną šie kraštai, o ypačiai Baltijos kraštai, turėtų atgauti nepriklausomybę. Nuo tada įvairių vyriausybų tuo reikalu buvo pasisakyta, dešimčiai, kaip tada vadino, Sovietų „įtakos sferoje“, o Stalino mintyje tie žodžiai reiškė nuolatinę kontrolę. Už tai Stalinas pažadėjo du dalykus: Stalinas nedarys separatinės taikos su Hitleriu, o tokis grasinimas buvo šantažo sumetimais; antras — Sovietai pradės kariuotės su Japonija 90 dienų po Hitlerio nuėmimo.

O kaip su 1967 rezolucijos likimu:

A. Mažeika grįžo prie Kongreso 1967 rezolucijos, teiravosi:

— Ar, jūsų manymu, reiktų ką padaryti tai rezolucijai suaktyvinti? Ar reiktų naujų rezolucijų? O gal mes visada su tikslu tuo reikalu pasipriešinimą valstybės departamente?

— Dėl paskutinio klausimo rimtai manau, kad ne. Dabar, kaip jūs žinote, pats prezidentas vadovauja užsienio politikai. Jis, prezidentas Nixonas, galėtų savo žodžiu paversti taut-

stovui Jungtinėse Tautose ambasadoriui Yost imtis politikos, kuri turėtų įtakos ir kitom valstybėms. Aš tikiu, kad kai kurie iš mūsų gali atkreipti prezidento dėmesį ir paskatinti imtis opozicijos Jungtinėse Tautose sovietinei ekspansijai ir kolonializmui. Aš turiu vilties, kad taip padarysim.

— Ar manote, kad atskiros bendruomenės, komitetai turėtų kreiptis į savo kongresmanus, senatorius?

— Manau, kad taip. Tikras dalykas, kad prezidentas įsiklausio į Kongreso balsą. Manau, kad reikia visom priemonėm klausimą atnaujinti. To kaip tik labai nenori Sovietai.

Kokia bus Amerikos pozicija galimoje Europos saugumo konferencijoje:

— Aišku, tos sovietų siūlomos konferencijos tikslas yra įamžinti status quo. Nemanau, kad mes duosimės i tikslu tuo reikalu pasipriešinimą valstybės departamente? — Dėl paskutinio klausimo rimtai manau, kad ne. Dabar, kaip jūs žinote, pats prezidentas vadovauja užsienio politikai. Jis, prezidentas Nixonas, galėtų savo žodžiu paversti taut-

laisvei. Aš negaliu patikėti, kad jis būtų savo mintis pakeitęs. Aš tikiu, kad jei gyventojai, tokie kaip jūs, kurių tautos yra bolševikų kontrolėje, galėtų suderinti savo pastangas Washingtonė ir šauktis į senato bei atstovų rūmų narius, tarp kurių daugelis yra kilę iš rytų Europos, tada ir kiti prie jų prisidėtų. Veikiami turėtų būti ir Kongresas ir Baltieji Rūmai.

Be...:

Kai A. Mažeika prašė, kad Amerikos Balsas susiaurėjo, o Laisvosios Europos radijas baltiečiams visai neprieinamas, ir tai rytų Europos kilimo amerikiečiams sukelia išpūdį, jog J. Valstybės rytų Europos tautos pamiršo, — tai Armstrong sutiko, jog yra tam tikro pagrindo šiam pesimizmui. Esą Kongreso narių dalis norėtų reikalą pakeisti po stalu, kai prieš akis Vietnamas ir kiti svarbūs reikalai. Bet aš tvirtai tikiu, kad juo daugiau bus kreipiamasi į mūsų draugus Kongrese ir Baltuosiuose Rūmuose, juo greičiau ir juo labiau užtikrintos suilauksime veiklos. Aš žinau, kad Amerikos žmonės, nepaisant kokių jie būtų kilimo, nėra palankūs pamiršti rytų Europos tautos bolševikų kontrolėje. Aš esu tikras, jie palankūs, kad šokių ar tokiu būdu būtų paliktos atviros durys galimai laisvei.

Vasario 28 Chicagoje buvo Lietuvių Fondo narių suvažiavimas, kuriame išrinkta dalis tarybos narių. Suvažiavime dalyvavo per šimtas atstovų. Pirmoje eilėje iš k. į deš. B. Nainys, dr. A. Razma—Fondo pirmininkas, dr. J. Kazickas, dr. G. Balukas—Fondo Tarybos pirm., A. Reklaitis—Fondo reikalų vedėjas.

Nuotr. V. Noreikos

STATOMAS PAMINKLAS MIN. E. TURAUSKUI

Paryžiaus ir vietos vienminčių iniciatyva, Ateitininkų Federacijos vadui prof. J. Pikūniui pritarant, Clevelande yra sudarytas a.a. ministerio Eduardo Turausko paminklui statyti fondo komitetas: pirm. Pr. Razgaitis, sekr. S. Laniauskas, narys stud. Kęstutis Sušinskas. Au-

kos bus telkiamos Central National Bank of Cleveland einamąjį sąskaitoj Nr. 78676, pavadintoj Turauskas Memorial Fund.

Eduardas Turauskas mirė Paryžiuje prieš trejus metus. Didžiąją savo gyvenimo dalį skyrė šakotai lietuviškai veiklai.

Tremtinio dalia Eduardui Turauskui nebuvo lengva. Pragyvenimo rūpesčiai vertė jį imtis neįprasto ir sunkaus darbo, pakelti nesėkmes ir nugalėti neviltingą Vienintelį jo palikimą—gausių darbų indėlis, siekiant Lietuvai gerovės ir laisvės. Mūsų dėkingumą už tai tegu netrukus paliudys bent kuklus paminklas Paryžiaus kapinėse.

Maloniai prašome skaitytojus, bičiulius ir prijauniančius skirti auką ministerio Eduardo Turausko paminklo išlaidom padengti. Čekius ar perlaidas prašome siųsti: Turauskas Memorial Fund, 1276 Eastwood Ave., Cleveland, Ohio 44124.

Aukotojams bus pasiūstyti paviktavimai ir galutinė apyskaita.

E. Turausko Paminklui Statyti Fondo Komitetas

— Stepas Pasausis, kaip Vilniaus spaudo vasario 13 trumpai pranešė, „diplomatiniame darbe“ išvyko į Argentina. Neįnurodyta, kuriame mieste jis

TAUTOSAKOS REIKALAI

Lietuvių tautosakos tyrinėjimo, saugojimo klausimais buvo paliešti Ambr. Jonyno, lietuvių kalbos ir literatūros instituto direktoriaus pavaduotojo („Tiesa“, sausio 24). Vilniaus lietuvių tautosakos rankraštyne esą 750,000 užrašų. Buvo stengiamasi kuo daugiau užrašyti dainuojamosios tautosakos su melodijomis.

Smulkiają tautosaką tiria K. Grigas, vestuvines dainas — L. Sauka, vaikų dainas — P. Jakimaitienė. Siemiet lietuvių dainų tekstų ir melodijų katalogas apima daugiau kaip 300,000 dainų tekstų ir apie 50,000 melodijų.

Ateinanti penkmetį numatoma daugiausia skelbti pasakas. 1971 m. busianti išleista B.

liaudies padavimus, pasakas, liaudies anekdotus. („Elta“)

Vilniuje, kaip rašo Tiesa vas. 10, įsteigta Kultūros paminklų konservavimo institutas. Jo uždavinys — „vadovauti visiems darbams, moksliskai tiriant, projektuojant, restauruojant architektūrinius ir istorinius respublikos paminklus“.

Pastaruoju metu pertvarkomi senųjų Lietuvos miestų — Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Kėdainių — senamiesčiai. Teigiama, kad juose pavyko atskleisti „architektūros perlus“, betgi ir priduriama, kad siekiama išsaugoti ir „istorinius — revoliucinius“ paminklus. Neseniai „valstybė“ paėmusi savo globon apie 300 istorinių paminklų, kurių reikšmė atskleidė lietuvių mokslininkai ir krasoty-

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — Lietuvių advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia. Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laido tuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderni kopyčia šermainis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadienis iki 6 v. pp. 87-08 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalis ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11208; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsakykite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (galima vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6578.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95.7 sekmadienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMP-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

Introduction to Modern Lithuanian.

Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

DARBININKAS

910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

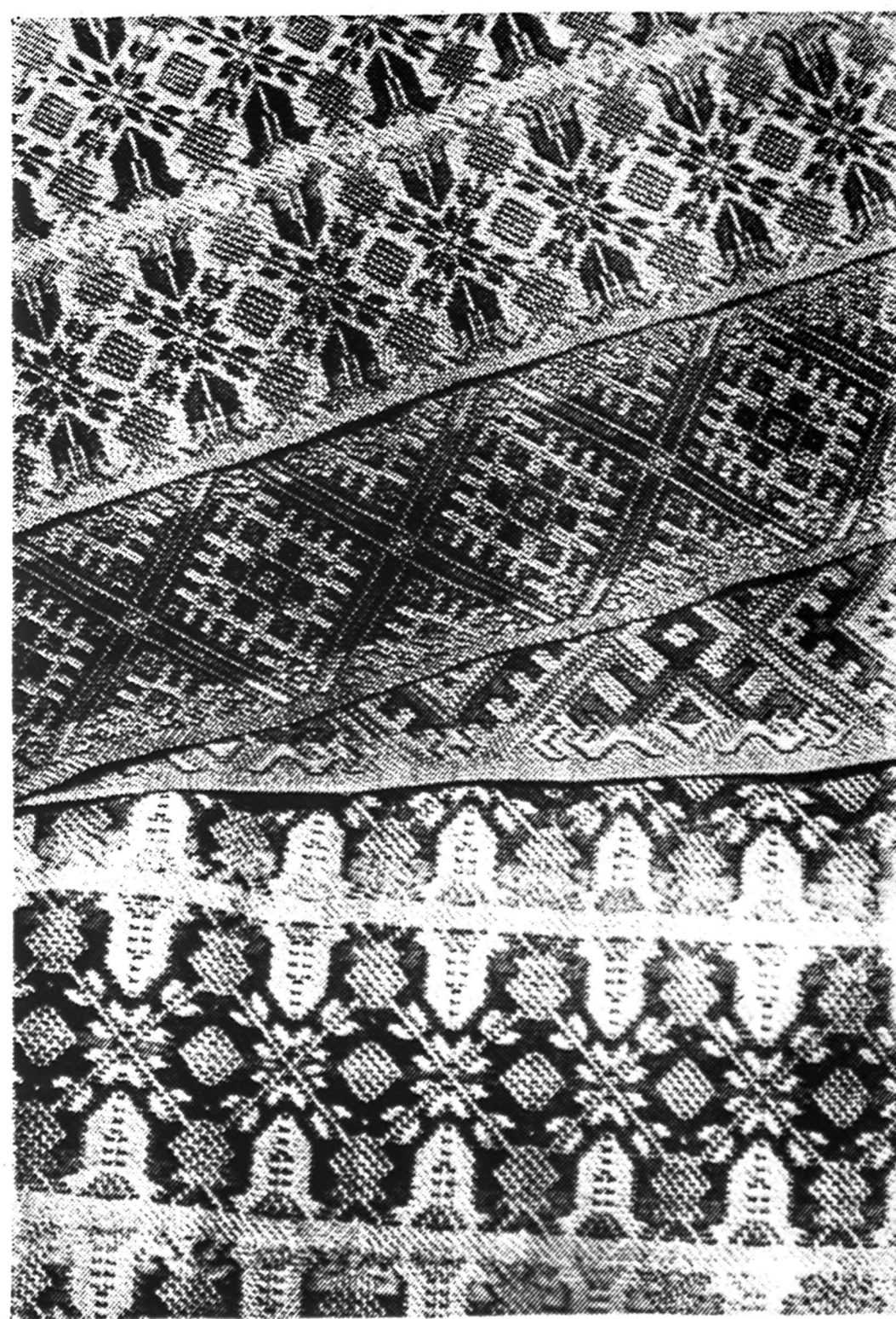
Virginia 9-4496
A. R. SHIPLEY COMPANY
Aluminum Combination
Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11208
Allen R. Shipley

LITAS TRAVEL SERVICE

jums patarnaus nežiūrint kur ir kada keliautumėt. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apsigyventi, kuriuo laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. LITAS Travel Service talkina iškviečiant gimines iš Lietuvos, — atostogom ar nuolatiniam apsigyvenimui. RUOSIATES KELIONEN? ... Nepamirškite!

LITAS TRAVEL SERVICE

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421
Tel. 212-847-5522

Kovo 1 Maspetho lietuvių parapijos salėje New Yorke įvyko skautų surengtas Kaziuko mėnuo, kuriame buvo išleista ir lietuvių pindinys. Nuo-

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
THE WORKER (Title Copyright)Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
1951 sujungė AMERIKĄ, LŠS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata. Nenaudoti straipsniai
saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Auginame rožes ir smilgas

Stebinčiam lietuviškos veiklio vaisius, pasirodžiusius paskutiniame dienom, yra kuo pasidžiaugti.

Pasidžiaugti tenka angliškąja Encyclopaedia Lituanica — pirmu tomu. Drąsus užsimojimas, kruopštus darbas. Skaitytojui pažįstamos leidėjo ir redaktoriaus šioje laikraštyje informacijos, su kokiomis kliūtim jiems teko susidurti. Bet vertiname leidėjo J. Kapočiaus ir redaktoriaus S. Sužiedėlio pastangų vaisių. Tik gal turi pagrindo skaitytojo mum rašyta pastaba: „Vienas tomas — trys raidės, liko tik penki tomai, bet daug daugiau raidžių. Ar tilps viskas? Pastebėjau labai nereikšmingų vietovių ir dar nepasizymėjusių žmonių“.

Pasidžiaugt galima amerikiečių spaudos atsiliepimais Vasario 16 proga. Iš mus pasiekusių spaudos ištraukų gauni įspūdį, kad tai atsiliepimai vadinamosios lokalinės spaudos. Tai geras ženklas. Amerikiečių masės opiniją sudarinėja ji labiau nei vadinamoji didžioji spauda.

Atsiliepimai daro įspūdį, kad šiemet kritiškiau ir konkrečiau pažiūrėta į Amerikos poziciją Lietuvos reikalu. Realiai konstatuota, kad ne vienas prezidentas nieko realaus nėra padarę pavergtųjų reikalu — net Vengriją ir Čekoslovakiją iš naujo sovietinei karinei jėgai okupavus, vyriausybė tenkinosi protestais ar tylo. Iš kitos pusės spaudoje aiškiai buvo pasakyta, ką vyriausybė galėtų padaryti. Kaip Shenandoah, Pa. Evening Herald rašė, vyriausybė galėtų sustiprinti pasisakymus Jungtinės Tautos; sustiprinti informaciją pavergtiems baltiečiams Amerikos Balse ir Laisvosios Europos radijuje; sudaryti Kongrese nuolatinį komitetą pavergtų tautų padėčiai sekėti. Tai konkreti programa, kaip nutylėta veiksmų atsišaukimuose.

Ligi šiol amerikiečiams veikti daugiausia iniciatyvos rodė Vyčių specialioji komisija, vadovaujama kun. J. Jutkevičiaus. Šiemet jausti aiški įtaka ir bendruomenės sudarytos informacinės tarnybos, vadovaujamos L. Valiuko.

Minėtus reiškinius čia galime pažymėti kaip rožių sodinimą Lietuvos garbei ir naudai. Bet netenka nutylėti ir tokių reiškinų, kurie atrodo, lyg sodintume smilgas. A. Giedrius — tuo vardu pavadino menkniekius, dėl kurių kaimynai į vienas kitą ima šnairuoti, pyktis, pagaliau vaidytis.

Viena tokia smilga buvo dviejų veiksmų pranešimai. Eltos biuletenis pranešė apie Vliko darbą: „Prof. dr. Bronius Kaslas yra apsiėmęs suredaguoti Sovietų Sąjungos — nacių Vokietijos sąmokslą prieš Lietuvą... sudarytų dokumentų rinkinį“. Lietuvių Fondas pranešė apie jo finansuojamą darbą: „Dr. T. Remeikio 'Soviet Occupation and Incorporation of Lithuania 1939-40, Documentary Materials'“.

Po tokios redakcijos pranešimų mėgink įtikinti, kad veiksmai savo darbą derina. Nors apie derinimą nuolat kalba.

Smilgą auginti ėmėsi ir JAV LB centro valdyba — pranešdama, kad ji paruošė taisyklės ir paskyrė komisiją naujos tarybos rinkimam. — Pagal ligšiolinę bendruomenės teisinę santvarką pirmą iniciatyvą priklauso tarnybai. Jei ji tylės ir akceptuos valdybos išsibrovimą į jos sritį — gerai. Bet jei ne, tai valdyba bus išauginusi smilgą santykiams gadinai.

Kolektyviniame darbe net ir kampuoti charakteriai gali susiprasti jei griežtai laikomasi kolektyvo nariams nustatytos teisinės tvarkos. Kitaip smilgos, smilgos...

Vasario 14 vakarą užsieniečių susitikimo namai Muenchenne prisipildė gausiai įvairių tautybių sveteliais. O ir saviškių, lietuvių prisirinko daugiau negu kitais kartais. Nemažai moterų buvo pasipuošusios tautiniais drabužiais. Susitikimo namai visų laukė, gražiai išpuošti tautiniais audiniais, vilnietiškomis verbom, vėliavom, liet. dailės, vaizdų leidiniais.

Ypač akį traukė jaunos svečių salės viena niša. Ten buvo sukrautas gausus tautinis lobis, suvežtas iš daugelio miunchenietiečių, ir dar tolimesnių, lietuvių butų, — tai tautodailės paroda! Sienos nukabintos margaraščiais rankšluosčiais, stal-telėms, juostom; ant lentynų ir stalų prikrauta medžio drožinių — kryželių, Rūpintojėlių rinkinys, „Palangos Jūzės“ įvairi kolekcija, dėžutės, vazelės; lietuviški margučiai — dalis vienos meniškios rankos adatele išskutineti, kiti — 70 m. senutės iš Vilniaus apylinkių vašku išmarginti. Juos pavyko nupirkti pernai Vilniaus turgavietėje. Tarp tų visų margų grožio iškilmingai stovėjo tautinės lėlės, lyg kviesdamos pasigrožėti.

Bet patys turtingiausi ir įdomiausi buvo gintaro išdirbiniai. Neperdedant, tai „lietuviškas auksas“. Lietuvos menininkų tie gintariniai akmenėliai taip dailiai ir kūrybingai sudėsto-

Miunchene, Vokietijoje, Vasario 16 proga surengta tautodailės paroda.

mi, kad negali nuo jų atsitraukti. Kitataučiai jais daugiausia gėrėjosi, nes niekur tokios rūšies meno nėra matę.

Gaila, šiais metais jau uždrausta gintarą siųsti iš Lietuvos. Tik vežtis galima, ir tai, be rodo, nedaugiau trijų daiktų. Taigi, negalėsime papildyti savų rinkinių naujaisiais gintaro išdirbiniais.

Paskaitų salėje buvo iškabinti lietuvių grafikų darbai. Žinoma gerai įvertino ir šią parodą. Abejose parodose buvo sutelkti iš Lietuvos, iš Amerikos ir Vokietijoje gaminti darbai.

Minėjimą atidarydamas, Muencheno apylinkės valdybos pirmininkas R. Hermanas pakvietė sugiedoti Maironio „Apšauk, Aukščiausias, tą mylimą šalį“. Jis pasveikino kitataučius ir iš tolimesnių vietų atvykusius tautiečius. Pirmą kartą Muenchenne, minėjime dalyvavo keturi Stuttgarto apylinkės atstovai.

Sveikinimo kalbas pasakė socialinių reikalų ministerijos referentas dr. J. Maurer ir Vengrijų sąjungos Vokietijoje pirmininkas dr. Dobay. Raštu sveikino Europos lietuvių vyskupas dr. A. Deksnys, ukrainiečių emigracijos Vokietijoje pirmininkas A. Melnyk ir kt.

Minėjimo programoje solistė Marija Panse-Simaniukytė, akomponuojant V. Banaičiui, padainavo: iš Čiurlionio styginių kvarteto, V. Banaičio aranžuotą „Maldą“, Klovos raudą „Rūta žalioti“, vokiškai — liaudies dainą „Skrido penkios gulbės“, Klovos „Močiutės dvarely“, Kavecko „Na tai kas“, Petrausko „Ei, berneli, nesvolio!“.

Solistės malonus tembras, švelnus lyrinis sopranas, tinkama interpretacija labai padeda pristatyti lietuvišką dainą svetimiesiems. Ji buvo ypač šiltai pasveikinta ir apdovanota gėlėmis, nes kaip tik tą dieną šven-

tė 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktį.

Tarp solistės dainų buvo įterpta melodeklamacija, Maironio „Mano gimtinė“, lietuviškai ir vokiškai. Deklamavo stud. Kristina Pauliukevičiūtė ir mok. Violeta Hermanaitė. Kanklėmis palydėjo Alfredas Hermanas.

Programą baigė tautinių šokių grupė, pasokdama bent dešimties tautinių šokių ištraukų pynę. Soko: stud. Danutė Barūnaitė, mokin. Violeta Hermanaitė, stud. Kristina Pauliukevičiūtė, mokin. Rita Pauliukevičiūtė, Sigfridas Boehmas, med. praktikantas Arūnas Laukaitis, studentas Petras Nevulis, mokin. Algimantas Pauliukevičius, A. Kordeonu grojo std. Mečys Landas. Šokius paruošė Alina Gri-nienė.

Nuskambėjus Tautos himnui, sveteliai buvo lietuviškai pavašinti. Šventės praėjo sklandžiai, pakilia nuotaika. Jos svarbiausi momentai buvo nufilmuoti.

A.G. (ELI)

Miunchene surengtame Lietuvos nepriklausomybės minėjime dainuoja solistė M. Panse-Simaniukytė, akomponuoja Valteris Banaičis.

PETRAS LAPAS

PASTRIOVIUI?

Aukštas, pablyškęs, siaurų pečių studentas Jurgis Vengrys lengvai suposi vagonė prie raudonskrastių keleivių su storu portfeliumi. Optimistiškai nusiteikęs keleivis jį šnekino:

— Važiujate namo?
— Namai, — tingiai atsakė Jurgis.

— Tai pasibaigė mokslo?
— Dar ne. Važiuoju pailsėti, man...

— Ak, tie mokslo, — pertraukė jį plepus keleivis su portfeliumi, — ar neišsėmia visai?
— Neklystat. Tą patį daktaras sakė.

— Daktaras? Tai sirgote?
— Sirgau. Plaučiai. Sakė — reikės daug ilsėtis, kol galėsiu.

— Reikia, reikia pailsėti... Mano pavardė Sneider... Kurt Sneider, — keleivis prisistatė.

— Jurgis Vengrys...
— Kas tai? Vengrys? — juokėsi keleivis su portfeliumi, — vengras?

— Ne. Lietuvis.
— Aa. Aš trečios kartos vokiečiai, matote... — aiškino plepus...

savo ir jo tėvų gyvenimo istoriją... Tėvas atvažiavo iš Vokietijos... Dirbo fabrike, po to išdriso eiti į biznį, ir dabar štai jo sūnus paveldėjo fabrikėlį. Vokietijos dar nematė, bet skaito vokiškus laikraščius, lanko „birštubę“, groja sekmadieniais orkestru armonika, ir taip toliau...

Sneider klausė, kas tie lietuviai, ką jie čia daro? Jurgis gan nenoriai atsakinėjo.

— Daug nežinau, — jis sakė, — nesu toks veiklus.

— Kodėl? — stebėjosi Sneider. — Aš esu amerikietis, bet vokiški pobūviai man patinka.

— Patinka? — stebėjosi Jurgis.

— Kodėl ne? — atsakė nustebejęs Sneider, bet susimąstęs dar pridėjo, kad šiandien jam nimas gal kitoks, — ir jis vėl pasakojė apie savo mirusį tėvą, fabrikėlį ir vokiškus pobūvius.

Pusiaukelį Sneider pradėjo ruošti išlipti.

— Auf Wiedersehn, — jis...

pro langą parodė vieną fabrikėlį, primėrkė akį ir išėjo. Supcypė ratai, traukinys sustojo, Sneider išlipo ir priestoty Jurgui ranka pamojavo.

Jurgis dabar sėdėjo vienas. Traukiniui pajudėjus, jis klausė augančio ratų dundėjimo, galvojo apie Sneiderį, apie jo keistą, pusiau biznierišką, pusiau emigrantišką pasaulį, ir tai jį žadino lyg iš letargo. Taip, lyg iš letargo... Ir Jurgis nuo vaikystės dienų stengėsi atrasti savo materialinį ir... net moralinį nepriklausomumą. Bet kiek kitaip. Jis jo ieškojo — to nepriklausomumo — nuo savo emigrantų tėvų, mokytojų ir net draugų. Jo padėtis jam visomet atrodė keista. Mokykloje ir su kaimynų vaikais juk jis tik angliškai tekalbėjo! Jam visomet keistai atrodė, kodėl namie reikėjo kitaip kalbėti? Ar ne lengviau būtų buvę eit pasirovui?

Jurgis nenorėjo išsiskirti iš masės — būti kitoks, negu visi kiti. Mažai kas šaipėsi iš jo dvi-lypės padėties, dauguma draugų net nesidomėjo, kas jis yra, kas jo tėvai. Jiems svarbus buvo jis, Jurgis. George jį vadino. Tuo ir būdavo problema išspręsta.

Tik namie turėjo prie tėvų prisitaikyti. Bet, išvažiavęs į tolimą universitetą, jis greitai pamiršo ir juos ir su jais rišantį pasaulį. Galų gale pasijuto laisvas. Retai patirdavo ir

namie. Atrodė, viską pamiršo... Staiga susirgo.

Bet... Net tada nevargino tėvų blogom žiniom. Tik, kai daktaras patarė pailsėti, parašė: atvažiuoju pailsėti, sirgau...

—

Traukinys triukšmingai įriedė, jo į stotį. Priestoty jis juos pažino: tėvas ir motina, susirūpinusiais veidais, jo laukė. Jurgis juos apkabino.

— Jurgeli, — priilaidydamas susijaudinimą, pasakė motina. Ji stengėsi atrodyti linksma.

— Malonu, mama. Malonu juos matyti.

Visi stengėsi atrodyti linksmi.

— Kaip sveikatėlė? — paklausė tėvas.

— Nieko tokio, dabar... Malonu jus matyti. Juk rašiau, man prirašė atostogų.

Išėjo iš stoties, įsėdo į mašiną. Pakeliui į namus Jurgis, motinos vėrčiamas, pasakojo apie liginę praleistas dienas. Motina jam prikišo „ir nieko nerašai“ ir vos nepravirko.

Namie Jurguiui iškėlė savotišką sutikimo šventę, klausinėjo apie studijas, universitetą, sveikatą. Nuširdi užuojautą, senų namų atmosferą, tėvų paslaugumas tryško iš visų pusių, o motinos rūpestis, jos pokštai linksmiau nuteikė vėl visus.

Tėvų slaugomas ir prižiūri-

mas, Jurgis diena iš dienos pradėjo jaustis geriau, ir jam net tėvų namai vėl atrodė „tie geri seni tėvų namai“, o daktaro „receptas“ pailsėti pradėjo atrodyti gan išmintingas.

Pradėjo lankytis seni draugai.

Vieną šeštadienio rytą jam paskambino gimnazijos draugas Petras Smulkštys.

— Sveikas. Girdėjau, sugrįžai. Ką veiki?

— Nieko, — atsakė Jurgis, — o tu?

— Važiuoju į repeticiją.

— Į repeticiją? Kokią?

— „Vincio Kudirkos“. Šiandien rolių paskirstymas. Gal prisidėsi?

— Tai „veiki“? Ką?

— Veikiu.

— Aš... nekaip jaučiuosi.

— Girdėjau.

— Prirašė poilsį, matai.

— Nevarginsiu. Bet ar nenubosta namie?

— Klausyk. Pravažiudamas paimsiu. Pamatysi senus dramų sambūrio narius. Ką?

— Gerai, Atvažiuok.

— Tai iki.

Už pusvalandžio Petras atvažiojo.

Lietuvių Namuose Jurgis pažino senus veidus ir pamatė naujų. Visi laukė režisieriaus ir rolių paskirstymo. Jurgis pastebėjo ir Kazi Budrį, keistuolių, jį kiek panašų gimnazijos draugą. Kai kurie šnekėjo, kad no-

rėtų gauti bent antracilės roles, drąsėsi gi taikstėsi į pagrindines.

Jurgis apžiūrėjo sceną. Scena sena, ta pati. Čia jis seniau vaidino sargybinių, tarnų, statistų roles. Tas jį pažadino ir perkėlė vėl į senas, nerūpestingas gimnazisto dienas.

Atėjo netrukus ir režisierius su padėjėju. Pradėjo skaitymas. Kažkokia knygaėjo iš rankų ir rankas. Įvairūs balsai. Įvairus skaitomo dalyko pajutimas. Atėjo eilė ir Jurgiui, bet jis atsisakė. Petras jam sušmėždėjo: paskaityk, kas čia tokio, visų vis tiek neišrinks...

Jurgis skaitė nenorom. Lėtai. Pusę puslapio. Jo balse jautėsi pavargimas, po ligos jis net neskambejo. Gilinosi jis tik į skaitomą dalyką. Po jo skaitė kiti, ir po to prasidėjo rolių skirstymas. Pradžioj antracilės. Petras gavo vaidinti rusų žandą, kiti — kitas, kiek svarbesnes, roles.

Paskui — tyla. O Kudirka? Režisierius tarėsi su padėjėju. Jis paprašė Kazi Budrį dar kartą paskaityti.

Budrys, susijaudinęs, labai stengėsi, ir visi buvo patenkinti. Budriui atsisėdus, režisierius paprašė tada Jurgi. Jurgis nustebo. Jis vėl skaitė, bet jam nesisekė. Jis juto, kad Budrio ir jo balsai, net ugis, buvo savotiškai panašūs, bet jam trūko veržtumo, pozos, jėgos. Jis atsisėdo gan nusivylęs, o Pet-

ras stengėsi savo draugą paguosti.

Režisierius su savo padėjėju vėl ilgai pusbalsiu tarp savęs ginčijosi. Užėmė kvapą, vis lauke sprendimo, nors daugumai jis buvo aiškus.

— Kazys Budrys... — galų gale prabilo režisierius. — Pameginsime tave kaip Vincą Kudirką pirmuose veiksmuose. Jurgis Vengrys perims sergančio Kudirkos paskutinių aktų scenas... Gal... tai jums atrodė keistas eksperimentas, tačiau, tikiuosi, išeis į gera. Apispsėsim vėliau galutinai, Abudu išmokitė vis dėlto pilnas roles. Būtinai.

Kilo triukšmas. Sveikinimai. Ginčai. Nustebejęs Jurgis atsistojo ir prisitartinęs prie režisieriaus. Jis, Budrys ir kiti gavo rolių nuorašus. Bet... „Kas tai per sprendimas?“ šaukė vieni.

— „Happenings“... Tai absurdo teatras, — spėjo kiti. Bet visi sveikino Budrį ir Jurgį. Po to svaidesni nuomonėm, abejonėm ir absoliučia nuostaba: „du Kudirkos?“ Jurgis tylėjo, rankose glamžė roles nuorašą, po to, atsisveikinęs draugus, su Petru išvažiavo.

Namie jis iš lėto skaitė vaidinimo nuorašą ir galvojo: „Aš Kudirka? Gal XX amžiaus, naujojo pasaulio Kudirka?“ Jis ilgai sustojo prie paskutinio veiksmo žodžių prasmės. Ir jam tada lyg iš vaidinimo nuorašo

(nukelta į 5 psl.)

Nauji vardai meno parodoje

Buvusi meno paroda Kultūros Zidiny jau tiek nutolo, kad apie ją gali pasvarstyti ramiai, be reklaminės propagandos. Pirmiausia sustoji ties tuo, kas parodos lankytoją labiausiai džiugino.

Pasidžiaugi dalyvių skaičiumi

Organizatoriai nesiikė, kad pasiseks sukviesti tiek daug dailininkų po vienu stogu. Dailininkai dažnai būna dideli individualistai, dažnai jiems sunku išsitenkti toje pačioje parodoje. Bet štai rengėjai turėjo tiek takto, kantrybės, kad į parodą sukvietė net 31 dailininką. Ir tuo reikia pasidžiaugti. Pasidžiaugti, kad galime sutikti po vienu stogu, sutikti visi — skirtingų stilių, plokščių, kartų. Sutildydami ne tik vienas kitam neklūdė, bet priešingai — vienas kitą papildė. Tai parodė mūsų didelį įvairumą, dvasinį turtingumą ir mūsų kultūringą darną.

Pasidžiaugi naujais vardais

Paroda, jei gali pristatyti naujus vardus, jau yra pasisekusi ir vertinga. Ši buvusi paroda pristatė mum visą eilę naujų vardų.

Pirmiausia susitikome ties pačia jauniausia šios parodos dalyve — tai Neda Niciūte Ma-

celytė, kuri su savo tapybos darbu dalyvavo parodoje Kultūros Zidiny.

Šios drobių dvelkia jaunatviška jėga ir drąsa. Ji moka tvaikyti su savo kompozicija, moka išgauti kolorito jėgą. Tai dailininkė, kuri žino, ką daryti ir kaip daryti. Ateičiai ji teikia labai daug vilčių, kad ji išsilaisvins mene ir net jame įsitvirtins.

Jai buvo paskirtas visai atskiras kambarys. Ten jos paveikslai žydėjo kaip gelės, pasitraukę nuo parodos triukšmo.

New Yorko publikai buvo mažai žinomi ir tokie vardai: Eugenija Bernotienė, Antanas Montvydas, Irena Nemickienė, Eugenija Rastonienė, Gražina Rauginė, Irena D. Treinienė.

Iš jų vyriausias yra Antanas Montvydas. Jis gyvena New Yorke ir yra a.a. dail. Ados Pelavičiūtės-Montvydienės vyras. Meną studijavo Estijoje, pui-

ty darbus, nedarydama iš to kokios propagandos. Ir šia paroda ji surengė su savo išbandyta kantrybe, planingumu ir tvirtumu.

Apygardai pirmininkauja Aleksandras Vakselis. Jis buvęs karininkas ir mokytojas. Tai ir dabar dirba planingai ir išvermingai. Kai vyko šios parodos darbai, jis pasakė: "bajoras važiuoja, kai ir šunies loja". Ką tai reiškia? — Kritikos niekada neišvengsi, visada jos buvo ir bus, bet vistiek reikia dirbti, dirbti, kai kiti nedirbdami tik kritikuoja.

Praeitais metais Lietuvos vardu tarp kitatačių daugiausia padėjo knyga "Lithuania 700 Years" (jos pirmoji laida jau pasibaigė, prieš Vasario 16 atspausdinta antroji laida). Knygą suorganizavo ir išleido Lietuvos Nepriklausomybės Fondas, vadovaujamas Emilijos Čekienės. Fondas per eilę metų telkė pinigų, ieškojo autorių bei redaktorių. Emilijos Čekienės darbas čia buvo tikrai didelis — ji sielojosi ir Fondo lėšomis, ir redakciniu kolektyvu, ir knygos išvedimu į pasaulį.

Ji yra nuolatinė Dirvos bendradarbė, redakcijos narė, žurnalistė-publicistė.

Atžymėti asmenys

Lietuviškas gyvenimas skubėjo ir ritosi. Daug kas jame reikėsi ir atliko gražių pozityvių darbų. Čia atžymėti yra kaip simboliai tu gerųjų žmonių, kurie įsijungė į lietuvišką kūrybą.

Vytautas Vaitiekūnas yra teisininkas, kuris moka gerai formuluoti ir tiksliai kalbėti. Jis ir ateina ten, kur tokio žmogaus reikia. Jis vykusiai derino kartais gana aštrius santykius su pavergtu kraštu ir davė kon-

Neda Niciūte Mačelytė, su savo tapybos darbu dalyvavusi parodoje Kultūros Zidiny. Nuotr. V. Maželis

čius sprendimus. Pozityvi buvo ir kiti lietuvių laisvės kariai, Balfė. Daug per eilę metų jis padėjo pažinti dabartinę Lietuvos gyvenimą, studijuodamas sovietinius šaltinius ir apšildamas dvimėnesį apšilimą anglų kalba. Tos apšilimo pasiekia nelietuviškai kalbant asauli.

Birutė Novickienė, siliausiai praradusi metais 70 metų, padidama ligenis, nevaldama ir iš namų, parodė tiek daug žemesio lietuviškam gyvenimui, moko jį sekti, jį vertinti, sugebėjo ir savo kūrybine ga-

Vytautas Radzivilas

Vytautas Vaitiekūnas yra teisininkas, kuris moka gerai formuluoti ir tiksliai kalbėti. Jis ir ateina ten, kur tokio žmogaus reikia. Jis vykusiai derino kartais gana aštrius santykius su pavergtu kraštu ir davė kon-

Jadvyga Matulaitienė

Birutė Novickienė, siliausiai praradusi metais 70 metų, padidama ligenis, nevaldama ir iš namų, parodė tiek daug žemesio lietuviškam gyvenimui, moko jį sekti, jį vertinti, sugebėjo ir savo kūrybine ga-

NAUJAI GAUTOS KNYGOS

Kritusieji už laisvę, V. Ramo-
jaus knygos apie partizanus II
tomas. Ilustracijos P. Lapės.
Kaina 4 dol.

Saunus penketukas, J. Švais-
to. Penki milžinai ir jų nuoty-
kiai. Kietais viršeliais, gražiai
ilustruota, didelio formato. 3
dol.

Pasaga iš vyšnios, A. Ba-
ranausko eilėraščiai. 2 dol.

Tiltai ir tuneliai, jaunųjų poe-
zijos rinkinys. R. Bičiūnas, J.
Bradūnas, I. Damsytė, K. Gai-
džiūnas, M. Kvietkauskaitė, M.
Pakalniškytė, T. Pautienė, R.
Sakalaitė, L. Svėgdaitė, A.
Zailskaitė. Kaina 2 dol.

Po Dievo antspaudais —
Vytauto Didžiojo gados, Leo-
nardo Andriejaus eilėraščiai.
Ilustruota dail. T. Valiaus, 106
psl., didelio formato, kaina 3
dol.

Broliai balti aitvarai, H. Na-
gio eilės, kietais viršeliais, di-
delio formato. Ilustracijos P.
Gailiaus, išleido Alg. Mackaus
knygų fondas, kaina 5 dol.

Moderni mergaitė. Stasio
Ylos, 352 psł. Veikalas, atsklei-
džias mergaitės problemas, kai-
na 4 dol.

Gatvės berniuko nuotykių,
R. Spalio apysaka jaunimui ir
senimui, kietais viršeliais 5 dol.,
minkštais 4 dol.

Kultūrinės gelmės pasakose,
Vyt. J. Bagdavičius II-ji kny-
ga, kaina 5 dol. Galima gauti to
pačio autoriaus ir I-ją knygą,
kaina 3 dol.

Gimtinės takais. Pr. Narvy-
do pasakojimai, kuriuos parin-
ko J. Valakas, viršeliais dail. J.
Juodžio, kaina 3 dol.

Sventadienio žodis, Kun. A.
Vališkos sekmadieniam pritaik-
yti Evangelijos aiškinimai,
kaina 3 dol.

Rezistencija, R. Spalio roma-
nas, 429 psł. kietais viršeliais,
kaina 6 dol.

Lietuviai legionieriai Vietna-
me, Br. Vrublevičiaus išgyven-
tos dienos, kaina 2 dol.

Vysk. Pranas Brazys, jo žo-
džiai bei mintys ir gyvenimo
dienos, kaina 2 dol.

Tau Sesute, Pr. Lembergo gy-
venimas, kūryba ir prisimini-
mai, kietais viršeliais 5 dol.
minkštais 4 dol.

Visi mes broliai, Louis Evelyn,
N. P. Serserų leidinys, kaina
2.50 dol.

Nepriklausomos Lietuvos pi-
nigai, J. K. Kario istorija ir nu-
mizmatika, kaina 5 dol.

Trapus vakaras K. Grigai-
tytės lyrika, kaina 3 dol.

Tik tau ir man, O. B. Aud-
ronės eilės, kaina 3.25 dol.

"Awakening Lithuania". Pro-
fesorius J. Stukas anglų kalba
aprašo lietuvių tautinį atgimi-
mą. Kaina 3 dol. Kietais virše-
liais 4 dol.

Dainų Sūkuryje, populiarios
bei šokių dainos, 1 dol.

Su Daina, dainorėlis. 392 po-
puliarios lietuviškos dainos, 2
dol.
Gaunama Darbininko admi-
nistracijoje.

ILGO GROJIMO LIETUVISKOS PLOKSTELĖS

Long Play - Stereo - Hi-Fi - Lithuanian Records

Aidutės dainuoja, A. Stephens mergaičių choras	4.50
Montrealio Aušros Vartų choras, 11 dainų	5.00
Vivat Academia, Neo-Lituanų 24 dainų-šokių (2 pl.) Stereo	8.50
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno ansamblio 11 kalėd. giesmių	6.00
Aldona Stempužis, su Stuttgarto simfonija	6.00
Ainių dainos, Stuttgarto simf. muzika D. Lapinsko. Stereo	6.00
Lietuvių pasakos, Baranausko, Stempužis, Lapinskas. Stereo	6.00
Daina, Br. Budriūno oktetas (45 EP.) mažo formato	2.00
Lauksiu tavęs, 12 lengvos muzikos kūrinių	5.00
Tyklus buvo vakarėlis, 14 lengvos muzikos kūrinių	5.00
Vytauto Bacevičiaus piano kūrinių	5.00
Dainos ir arijos, sol. E. Kardelienė	5.00
Vaclovo Daunoros operų arijos ir liet. dainos	5.00
Lauzu aidai, 4 oktetų skautiškos dainos	4.00
Zirginėliai, B. Pukelevičiūtės vaikams pasakos	5.00
Antrieji zirginėliai, vaikams pasakos	5.00
Pilėnai, opera iš 3 plokštelių, V. Klova	8.00
G. Vasiliauskienės, 11 lengvos muzikos dainos-šokiai	6.00
Pupų dėdės ir dėdienės, 12 šokių-dainų rinkinys	5.00
D. Dolsko, 10 įdainuotų šokių-dainų rinkinys	5.00
Antras literatūros vakaras, rašytojų įskaitymai	5.00
Palangos Juzė, vaidina profesionali aktorė	5.00
Linksmų Kalėdų, 12 religinių giesmių	2.00
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solo ir chorų	4.50
Lietuva Brangi, 11 liet. dainų, chorų, solistų įdainuota	5.00
Siluvos koplyčios pašventinimo ir kongreso momentai	3.50
A. Šabanauko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00	10.00
A. Šabanauko, lengvos muzikos 12 šokių-dainų Nr. 3	5.00
Aurelia, Paukštelienės pramoginė ir šokių muzika — Stereo	5.00
Dainuojam Jums, Aurelia šokių muzika Nr. 2	5.00
Sigutė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3	5.00
Dainos ir arijos, sol. J. Vaznelio	5.00
Dainos Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 d. Stereo 4.50	2.00
Dainos Lietuva, S. Čerienes komp. įdainuota 12 liet. dainų	3.50
Dainos ir arijų eilėraš., sol. J. Vaznelio	5.00
Dainos, A. Stempužienės 24 liet. dainos	5.00
Dainos, B. Vaitiekūnos 8 liet. dainos, 7 operų ištraukos	3.50
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamb. 17 l. dainų	4.50
Dainuojame su Rūta, Nr. 2 Rūtos ansamb. 14 l. d. Stereo 4.50	2.00
Dvi Mamytės ir dvi Dukrės, Kvartetas iš 14 dainų. Stereo	4.50
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir 2 duk. 15 liet. dainų. (Stereo)	4.50
Lietuvių Tautiniai šokiai, Stuttgarto simfonija	4.50
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaras. 18 šokių. Stereo	4.50
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienė. St. 4.50	2.00
Gaudžia trimitai, Br. Jonušo įgroti 12 liet. patriotinių maršų	4.50
Liaudies giesmės, Tėvynės choro 11 giesmių ir dainų	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. 12. Vyt. Vasilūnas	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	2.00
Lietuvos atsiminimų 25 m. jubiliejaus dainos. (Stereo)	4.50
Mes padainuosim, Čiurlionio ansamblio 16 liaud. dainų	6.50
O ramunėlė, pasakyt, Birutė Tamošiūnaitė, 12 muzikos šokių	6.00
Svajonių sūkuryje, B. Tamošiūnaitė, 12 muzikos šokių	6.00
Pavergtos Tėvynės muzika Nr. 1, 12 liet. dainų-šokių	2.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 1, V. Noreika	6.00
Lietuviškos vestuvės, pirštijos ir vedybos	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santveras	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo. Stereo \$6.00	5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzika solo	5.00
Sutemi garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių — Stereo \$6.00	5.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės. Stereo \$6.00	5.00
Tėvynės aukojam, Dainavos ansamblio 14 liet. dainų. St. \$6.00	5.00
Toks mūsų likimas, V. Bendžiūtės moderni muzika — Stereo	5.00
Worcesterio Mėgėjų ratelis, 14 lietuviškų dainų	3.50
Suk, suk ratelį, Vilniaus choro 14 lietuviškų d. Stereo 4.50	3.50
Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos (Stereo)	6.00
7 Kristaus žodžiai, Sv. Kazimiero parapijos choras	4.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leid. Stereo \$4.50	2.00
Baltic Countries National Anthems (33 1/3 RPM)	1.00
Zibuoklės, L. Stuko moterų seksteto 14 l. dainos. Stereo 4.50	2.00
Mano gimtinė, 14 lengvos muzikos kūrinių	5.00
Operų arijos, J. Liustikaitės 12 kūrinių	6.00
New Yorko Liet. Vyrų choro 16 liet. dainų Stereo \$2.00	2.00
Tėvynės meilė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų	7.00
Grojamie Jums, Neo Lituanų 6 šokių dainų rinkinys	2.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 šokių	2.00
Kur banguoja Nemunėlis, A. Brazio 9 dainos ir giesmės	2.00
Mes žengiam su daina, N.Y. vyrų oktetu 17 d. Stereo 4.50	2.00
Operų Arijos, Sol. St. Baro	5.00
Aukuras, vaikų įdainuota 14 liet. dainų Stereo 5.00	5.00
Lietuviškos giesmės, 12 liet. giesmių. Stereo 5.00	5.00
Lietuvos 50-ties m. minėjimo giesmės. Stereo 5.00	5.00

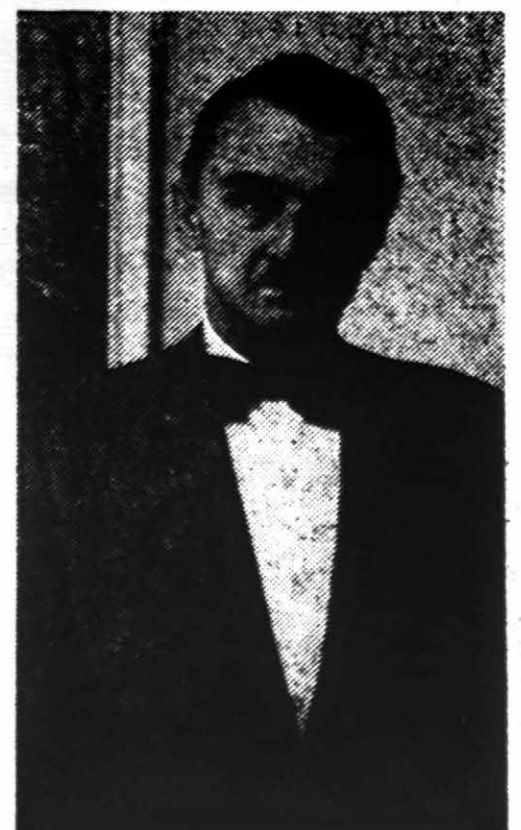
DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

(Persuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢; į Kanadą \$1.00)

Tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M.

Aleksandras Vakselis

Emilija Čekienė

Jadvyga Matulaitienė

Birutė Novickienė

Vasario 16 paminėta reikšmingai

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 52-oji sukaktis buvo atšvęsta gražiai ir reikšmingai.

Vasario 15 iš ryto Sv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, giedant "Vilties" chorui, buvo pamaldos už Lietuvos nepriklausomybę. Mišias aukojo ir švęstei pritaikytą pamokslą pasakė kun. Kajetonas Sakalauskas, o lektoriaus pareigas atliko LB Philadelphijos apylinkės pirmininkas. Bažnyčioje organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis.

Tos pačios dienos popietę Drexel Instituto salėje įvyko iškilmingas minėjimas, dalyvaujant abiejų apylinkių (Philadelphia ir Piet. New Jersey) lietuviškai visuomenei, amerikiečiams svečiam ir valdžios atstovams. Minėjimą atidarė ir susirinkusius pasveikino LB Philadelphijos apylinkės pirmininkas Gabrielius Mironas. Palydai sunėšęs Amerikos, Lietuvos ir organizacijų vėliavas, sceną, solistė Onutė Pliuskonienė sugiedojo Amerikos himną. Sv. Andriejaus parapijos klebonas kun. Jurgis Degutis atkalbėjo išpūdingą invokaciją.

Reikšmingas įvykis šių metų minėjime buvo tas, kad iš Washingtono atvyko Baltųjų Rūmų štabo narys, vienas iš prezidento Nixono patarėjų — James C. Humes. Jis atvežė specialius prezidento linkėjimus Philadelphijos ir Pietinės New Jersey lietuviams Vasario 16-sios proga. Prezidentas per savo atstovą prašė pasakyti, kad jis žino, kaip Lietuvoje yra slopinami laisvės žiburiai, tačiau žmonių širdyse laisvės troškimas tvirtai liepsnoja, nes, ar tai būtų ten prie Baltijos krantų, ar čia Amerikos žemyn, lietuvis yra žinomas laisvės mylėtojas, ir tik tokia dvasia ir nuolat duoda vilčių, kad tironijos našta vieną dieną nukris nuo visų pavergtųjų pečių. Pats J. C. Humes savo kalboje dėstė šių dienų socialinius nesklaidumus ir gero piliečio pareigas bei įnašus bendruomenės gerovei.

Pagrindiniu minėjimo kalbėtojų angliškai buvo pakviestas O. K. Armstrong, Reader's Digest žurnalo politinių straipsnių redaktorius, teisininkas, daugelio knygų autorius, didelis kovotojas už tautų laisvę, — be to, apdovanotas keliais garbės doktoratais. Šis žmogus pasirodė tikrai vertas tų titulių. Jo kalba buvo visiems suprantama, aktuali savo tema ir mum reikšminga. Prelegentas pasakojo apie tą nelemtą 1943 metų Teherano slaptą pasitarimą, pagal kurį prezidentas Rooseveltas atidavė Baltijos kraštus Stalinui už Rusijos įstojimą į karą prieš Japoniją. O. K. Armstrongas taip pat paminėjo 1952 metais kongrese praveistą "Kersteno amendmentą", kuriu

riuo buvo paskirta simtas milijonų dolerių organizacijoms, kurias rūpinasi pavergtų kraštų išlaisvinimu iš komunistų vergijos. Tačiau kažkam valstybės departamente ta idėja nepatiko, ir pinigai liko tam tikslui neišduoti. Kalbėtojas linkėjo lietuviams nesiliauti siekti Lietuvos laisvės, sudaryti sąlygas jaunimui pažinti didingą Lietuvos istoriją, savo tautos kultūrą ir papročius. (Plačiau apie šį kalbėtoją — žiūr. šio numerio 2 psl.—Red.) O. K. Armstrongas kalbą kels kartus buvo pertraukta ovacijomis, o tarp prelegento ir susirinkusiųjų užsimėgė bendros minties ir tikslų ryšys.

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas lietuvis buvo Vytautas Volertas, žinomas mūsų rašytojas ir visuomenininkas. LB Pietinės New Jersey apylinkės pirmininkas. Jo kalbos tema, liečianti bendravimą su pavergta Lietuva, buvo labai aktuali ir įdomi, nes iškėlė ne tik dvasinio ryšio svarbumą, bet ir pavojų tapti priešo įrankiu.

Be minėtų kalbėtojų, minėjime dalyvavo ir skaitė gubernatoriaus ir majoro proklamaciją senatorius Louis G. Hill, demokratų atstovas, ir viceprokuroras Taras M. Wochok, respublikonų atstovas. Raštu sveikino senatorius Hugh Scott, prisidamas savo kalbą, pasakytą senatėje, Vasario 16-sios proga. Ta kalba buvo išspausdinta vasario 4 "Congressional Record" biuletenyje: minėjime ją perskaitė advokatas Stanley Mankas. Taip pat buvo perskaitytos ir priimtose rezoliucijos, kurios tuoj po minėjimo buvo išsiųstos prezidentui, valstybės

sektoriui, JAV ambasadoriui Jungtinėse Tautose, visiem Pennsylvanijos ir New Jersey senatoriams ir kongresmanams.

Meninė minėjimo dalį atliko solistė Onutė Pliuskonienė, nuotaikingai padainuodama tris harmonizuotas liaudies dainas.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Pranešėjų ir programos dalyvių pristatymo pareigas labai sklandžiai atliko Virginija Mikėnienė ir advokatas Stanley F. Mankas. Scenai dekoracijas paruošė skulptorius Petras Vaškys.

Po minėjimo programos dalyviai ir svečiai buvo rengėjų pavaišinti restorane.

Šiais metais minėjimą rengė LB Philadelphijos apylinkės vėliavos apylinkių vardu. Jauno ir energingo G. Mirono pirmininko sumanumu, valdyba sugebėjo suorganizuoti minėjimą 2 valandų ilgumo, nenuvarginant publikos ir svečių. Laisvinimo reikalavimus auka buvo renkamos kitaip, nei iki šiol. Kiekvienas aukotojas pats galėjo pasirinkti, kam jis savo auką skiria: Altui, Vlikui, LB centro valdybai, Batunui, ar rezoliucijų komitetui.

Spaudoje

LB Philadelphijos apylinkės valdybos narė Aušra Mačiulaitė-Zerr Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga aprūpino miesto laikraščio redakcijas informacine medžiaga. Buvo sukurta graži rezultatai. Didieji Philadelphijos dienraščiai kels kartus rašė apie Vasario 16-sios minėjimą. Išsidėję ir du vertingus vedamuosius — apie Lietuvą ir okupaciją.

Per radiją

Teresė Gečienė savo asmeniška iniciatyva vasario 14 dienos rytą per amerikiečių radijo stotį WFLN 95.7 FM išrūpino pusės valandos lietuviškos muzikos programą su komentarais. Klausytojai buvo trumpai supažindinti su Lietuvos istorija, šių dienų padėtimi ir Vasario 16-sios švente.

Delegacijos

Vasario 16-sios proga LB Philadelphijos apylinkės delegacijos aplankė Penna. gubernatorių Raymond P. Shafer Harrisburge ir Philadelphijos majorą James H. Tate. Gubernatorius ir majoras pasirašė proklamacijas, skelbiančias Vasario 16 "Lietuvių Nepriklausomybės Dieną". Tą dieną prie rotušės, tarp Amerikos ir Philadelphijos vėliavų, buvo iškelta lietuviška trispalvė, perrista juodu gedulo kaspinu.

Šeštadieninėje mokykloje

Vinco Krėvės vardo lietuvištinė mokykla Lietuvos Nepriklausomybės šventę atšvėntė vasario 21. Tą šeštadienį mokiniai atliko programą, deklamodami, skaitydami savo kūrybą ir vaidindami. Mokytojas Vytautas Muraška vaizdžiai papasakojo apie Lietuvos vargus ir laisvės netekimą, skaidrių pagalba mokiniams ir atsilankiusius tėvelius pavedžiodamas po Lietuvą.

Sumanios lietuviutės

Kristina Kutkutė ir Austė Pečiūraitė iš Detroito, studijuojančios Philadelphijos meno kolegijoje, nuvykusios į seną italų turgų, buvo užkalbintos vieno Philadelphijos dienraščio reporterio, renkančio žinias apie turgyvietę ir italus. Mergaitės pasisakė esančios ne italės ir apie turgų nieko nežinančios, tačiau, jeigu jam būtų įdomu, jos galinčios duoti žinių apie Lietuvą ir artėjančią lietuvių šventę — Vasario Šešioliktąją. Korespondentas susidomėjo ir pažadėjo tuo tikslu pas jas atsilankyti.

Mergaitės, surinkusios žinias ir pasipuošusios tautiniais drabužiais, susitiko su reporteriu. Šių jaunų Lietuvos "ambasado-

Philadelphijoje iškilmingai paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Scenoje vėliavos. Invokaciją kalbą klebonas kun. Jurgis Degutis.

PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas pradėtas net vasario 13. Tada šventę paminėjo Sv. Kazimiero mokykla, kuriai vadovauja kazimierietės seselės. Ryta mokiniai dalyvavo pamaldose, po mišių buvo ir pats minėjimas mokyklos salėje. Kiekvienas skyrius atskirai atliko programą. Tai buvo dainos, tautiniai šokiai. Žodį tarė ir klebonas kun. J. Jutkevičius.

Pasroviui?

(atkelta iš 3 psl.)

Kažkas rodinėjo, kad yra lengva eiti pasroviui, bet... ir tūcia kartu. Neištrinsi savo praeities, — kažkoks balsas jam šnekėjo, "kokia ji bebūtų... Reikia paprastų, pasroviui einančių žmonių, bet jų tiek daug, reikia ir kitokių". Jam lyg žaibų blykstelėjo, kad štai jo roles Kudirka buvo "kitoks", jis išsiskyrė iš masės — net persekiojamas. Bet kaip su tuo Šneiderio materialiniu, emigrantiniu pasauliu? Kaip su Jurgio višišku — tuo senuoju — nepriklausomumu? Ar jis geras? Kas žino? Pradžioje gal jis gimdo asmenis, asmenybę, taip, bet vėliau dar kažką... Ką tokio? — jis spėjo.

Gal tautas, — vaidinimo nuorašas jam kalbėjo.

riu" sumanumo dėka Philadelphia Inquirer" skaitė įdomų straipsnį apie Lietuvą ir lietuvių, iliustruotą lietuvių nuotraukomis.

Philadelphijos lietuvių sveikina šių mielių studentų žygį, išnaudojant progą Lietuvai garinti, ir reikią pagarbą jų tėveliam Detroito, įdiegusiam savo dukrom tautinį susipratimą ir meilę tėvų žemei.

S.M.J.

WORCESTER, MASS.

Po minėjimo mokiniai grįžo į klases testuoti pamokų.

"Pagrindinis minėjimas" gi buvo vasario 15. Sv. Kazimiero parapijos barnyčioje 10 val. buvo specialios pamaldos, kuriose dalyvavo karo veteranai ir organizacijos su vėliavomis. Mišias aukojo kun. J. Bačanas. Giedoj parapijos choras, vadovaujamas A. Mateikos. Pritaikyta diena pamokslą pasakė kun. J. Stepenaitis. Po mišių sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

Organizacijų Tarybos surengtas minėjimas buvo Lietuvių Pilietinio klubo, Rengimo komiteto, Lietuvių Bendruomenės ir Organizacijų Tarybos pirm. P. Stanelis; sekretorė Adomaitienė, vicepirm. J. Svikla ir M. Watkins; izd. A. Minikauskas. Garbės pirmininkais buvo Sv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Jutkevičius, Aušros Vartų parapijos klebonas kun. A. Volungis ir valstybės atstovas C. Tagman.

Minėjime dar dalyvavo ir valdžios atstovų: kongresmanas H. Donohue, miesto burmistras G. Wells, senatorius D. Foley su žmona, miesto tarybos nariai Cotton su žmona, Early su žmona, Tinsley, valstybės atstovas C. Tagman ir k.

Veteranam ir organizacijoms įnešus vėliavas ir sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, invokaciją sukalbėjo kun. A. Volungis. Tylos minute pagerbti žuvę Vietname ir dėl Lietuvos laisvės žuvę lietuvių.

Pirm. P. Stanelis tarė žodį angliškai, supažindindamas svečius su šios dienos minėjimo tikslu. Tolimesnei programai vadovauti pakvietė A. Minikauskas.

Pagrindinę kalbą pasakė E. Vasyliūnienė, žinomojo smuikininko Izidoriaus Vasyliūno žmona.

na. Jos kalba buvo trumpa. Ji kalbėjo apie lietuviškojo gyvenimo aktualijas.

Be jos dar kalbėjo visa eilė žmonių: didelis lietuvių draugas kongresm. H. Donohue, reikšdamas viltį, kad Lietuva bus greit išlaisvinta. Miesto burmistras G. Welles savo trumpame žodyje taip pat ragino dirbti ir toliau, ir šio krašto žmonės padės Lietuvai laisvę atgauti.

Gubernatorius paskelbė vasario 16 — Lietuvos diena. Valstybės atstovas C. Tagman perskaitė gubernatoriaus proklamaciją. Tą proklamaciją iš gubernatoriaus išrūpino lietuvis C. Tagman, kuris niekada nėra matęs Lietuvos, bet visada ją dirba.

Miesto burmistras, taip pat paskelbė proklamaciją, kurią perskaitė Adomaitytė.

Paskutinis kalbėtojas buvo adv. Milleris. Jis yra jau senovo amžiaus, bet visada kalba užtingai. Jis ir kongresm. Donohue visada kalbas pasako ir per radiją.

Minėję dalį atliko jaunimas. Lietuvių Bendruomenės tautinių šokių grupė, vadovaujama mokytojos S. Staškaitės, pašoko: kalveli, rugučius, kepurinę ir lenciūgėlį. Skautų šokių grupė, vadovaujama V. Baziliausko, pašoko: malūną, vėdarą, subaltę. Trečio skyriaus mokinė J. Juodaitytė padėklamavo eilėraštį: "Sv. Kazimiero parapijos mokyklos vedėja sesuo M. Charlene" ir aštunto skyriaus mokinė Z. Babickaitė padainavo dainą "Plaukia sau laivelis". Dainavo ir mokyklos choras, vadovaujamas tos pačios seselės. Jis atliko šias dainas: Graži tėvyne mano, Pavasaris, Tekla skaiti saulutė, Grįšim, grįšim ir paibaigai — Giesmė šv. Kazimierui.

Baigiant minėjimą, malda sukalbėjo kleb. kun. J. Jutkevičius, visi sugiedojo Marija, Marija.

IŠ VISUR

— Laszlo C. Pasztor, respublikonų partijos centro komiteto tautybių skyriaus direktorius, Broniui Nainiui Vasario 16-tos proga atsiuntė tokią telegramą: Respublikonų partijos centro komiteto vardu nuoširdžiai sveikinu visus Amerikos lietuvių respublikonus ir jų draugus Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 52 metų sukakties proga".

— Jaunimo simpoziumas įvyks 1970 gegužės 2-3 Chicagoje. Simpoziumą ruošia JAV LB centro valdyba.

— J. Augustaitytės-Vaičiūnienės poezijos knyga "Rūpestis" jau išspausdinta ir atiduota išlyklon. Leidžia J. Karvelis.

— Inž. Aleksandras Jaktas, naujas Australijos skautų vadovas, vadovaus LSS Australijos Rajonui trejus metus, perimdamas pareigas iš ligišiolinio rajono vado Vytauto Neverausko. Inž. A. Jaktas, Vytauto D. Universitete baigęs geodeziją, dabar yra Sydnejaus miesto valdybos vyr. inžinierius.

— Kun dr. Petras Celiešius, pastaruju metu buvęs Sv. Juozapo parapijos klebonas St. Louis, Mo., ateinančių mėnesių išvyks į Europą pagelbėti vysk. A. Deksnui Europos lietuvių sielovados darbuose.

— Draugo tradicinė literatūros šventė įvyks kovo 22 Jaunimo centre, Chicagoje. Ta proga šių metų laureatė Birutė Pūkelevičiūtė bus įteikta 1000 dol. premija už premijuotą romaną "Rugsėjo šeštadienis".

— Monsinioras Leonardas Gijnskas, L.D., Detroit, Mich., kovo 20-22 praves rekolekcijas lietuviams Windsor, Ont., Canada.

— Dr. G. Balukas jau 10 m. dėsto Lojolos universiteto Strich medicinos mokykloje. Siemet turi ginekologijos ir akušerijos kursą.

— Filmo "Penktoji Tautinė Stovykla" premjera bus Jaunimo centro didžiojoje salėje kovo 14 d., 7 val. vak. Filmas yra spalvotas ir garsinis, trunka apie 2 valandas. Filmo iniciatoriai yra Lietuvių Skautų Sąjunga, režisierius Algimantas Kęzys, S. J.

— Vinco Liulevičiaus knyga "Lietuvių švietimas Vokietijoje 1944-1950 m.", 640 psl. apimties, jau išspausdinta ir atiduota išlyklon. Knygoje yra 252 nuotraukos, žemėlapis. Leidžia Lietuvių kultūrai remti draugija.

— Skautai ir ateitininkai rinko aukas. Viso surinkta 1,300 dol.

Miesto abu dienraščiai aprašė šikilmes ir įdėjo nuotraukų. Savaitę prieš minėjimą Worcester Telegram laikraštis buvo J. Matonio straipsnis apie Lietuvą. Straipsnyje prisiminta Lietuvos praeitis ir pavaizduota dabartinė padėtis.

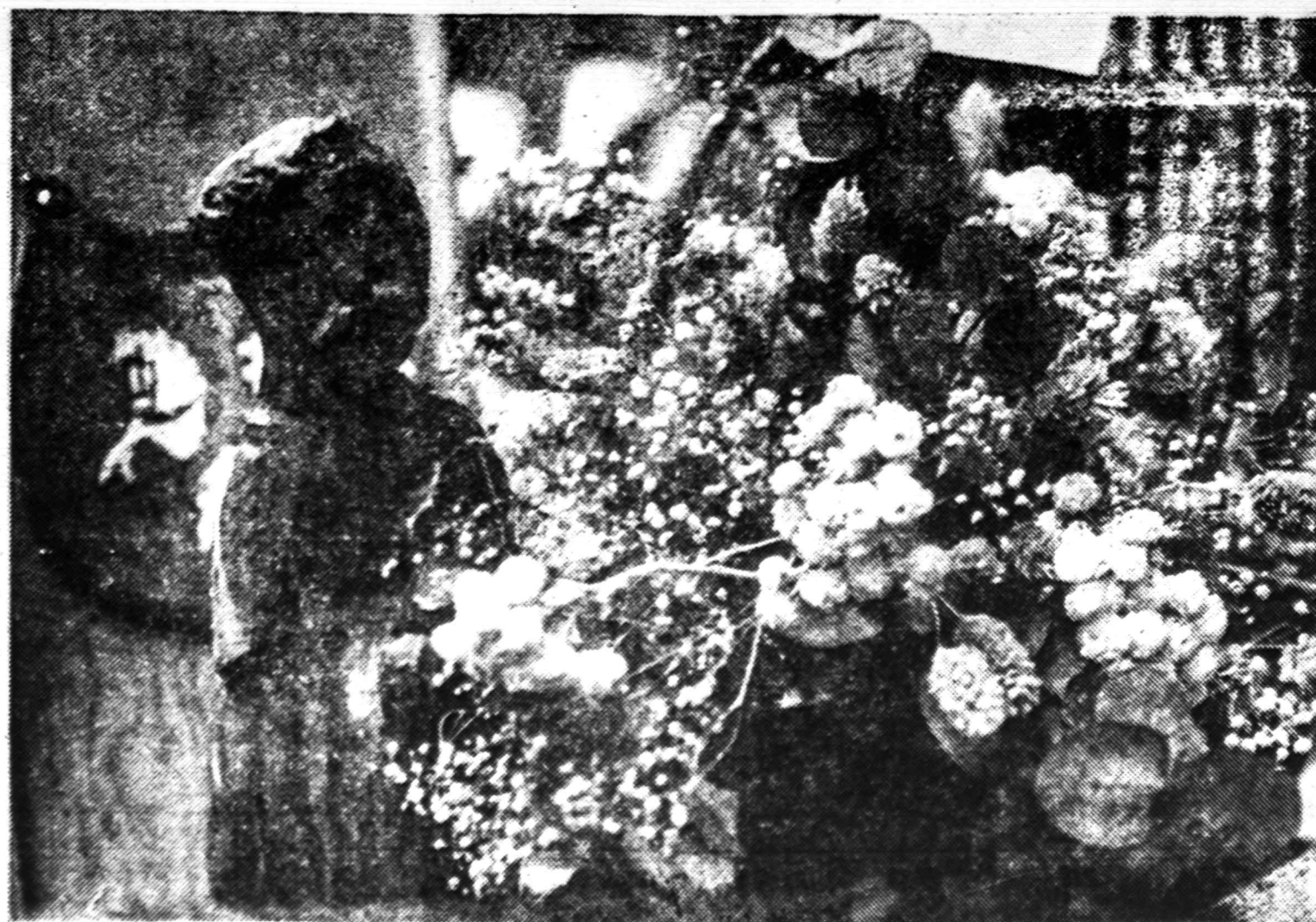
J. M.

LEIDŽIAMA DAIL. ADOMO GALDIKO MONOGRAFIJA

Magdalena Galdikienė yra pasiryžusi išleisti savo mirusio vyro, dail. Adomo Galdiko, monografiją. Monografijos leidimo reikalus tvarkyti, jos prašomas, apsiėmė Tėv. Leonardas Andriekus. Jam talkina dailininkai — Viktoras Vizgirda, Aleksandra Kašubienė ir Telesforas Valius. Jie visi vasario 28 ir kovo 1, susirinkę Galdiko namuose New Yorke, suklasifikavo velionio kūrinius, numatė monografijos pobūdį, teksto autorių, leidyklą ir kitus dalykus. Monografija bus plačiai apimties, angliu kalba ir pateiks ko daugiausia spalvotų iliustracijų. Monografijos tikslas — pagerbti dail. Adomą Galdiką ir su jo kūryba supažindinti pasaulį.

Buvęs JAV kongresmanas, dabar-Reader's Digest politinis bendradarbis O. K. Armstrongas kalba Lietuvos nepriklausomybės minėjimo Philadelphijoje. Jis ragino stiprinti kovą už pavergtų tautų laisvę. Nuotr. K. Cikoto

Rūpintojėli skautų Kaziuko mugėje Maspetho salėje. Mugė buvo surengta kovo 1 d. Nuotr. R. Kisieliūnas

Lietuvių delegacija pas Conn. gubernatorių John Dempsey. Iš k. Jonas Viktoraitis, LB Hartfordo apygardos pirm. inž. Valerijonas Balčiūnas, stud. Regina Dapkutė, LB Hartfordo apylinkės pirm. Alfonsas Dzikas, gub. John Dempsey, teisėjas Pranas Mončiūnas-Monchun.

HARTFORD, CONN.

Paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukakties minėjimas Hartforde, Conn. prasidėjo vasario 10 d. lietuvių delegacijos apsilankymu pas Conn. gubernatorių John Dempsey. Delegaciją sudarė: kun. Jonas Viktoraitis, Lajma Dapkutė, teisėjas Pranas Mončiūnas (Frank Monchun), LB Hartfordo apygardos pirm. inž. Valerijonas Balčiūnas ir LB Hartfordo apylinkės pirm. Alfonsas Dzikas. Delegacija įteikė gubernatoriui dovaną — 700 metų Lietuvos valstybės deklaraciją, paskelbtą vasario 16 Lietuvos dienai, ir leido kapitolijoje įskabinti Lietuvos vėliavą. Lietuvos vėliava, miesto majorui Ann Uccello leidus, vasario 16 kabojo ir ant miesto rotušės.

Pats minėjimas vyko vasario 15. 10 val. Svč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje buvo paminėtos. Prieš mišias į bažnyčią suėjo organizuotai su vėliavomis Lietuvos veteranų sąjungos Sabonio postas, ramovėnė ir skautai-tės. Mišias aukojo už kenciančią Lietuvą ir pamokslą pasakė angliškai ir lietuviškai kun. Jonas Viktoraitis. Mišių metu lektorium buvo Vytenis Nenortas. Per mišias giedojo muz. Jurgio Petkaičio diriguojamas Aido choras. Mišiose dalyvavo gub. John Dempsey su žmona ir abu priėmė komunią.

Pietu metu "Tėvynės Garsų" radijo valanda, vadovaujama Algimanto Dragunevičiaus, davė programą: perskaityta gubernatoriaus proklamacija, perduotos Vilko pirm. dr. J. K. Valiūno ir PLB pirm. St. Barzduko kalbos. Žita Dapkinė puikiai padėkavo Mykolaičio-Putino "Rūpintojėlį". Duota pluoštas šventei pritaikytų dainų ir gražių muzikos.

L.A.P. klubo didžiojoje salėje 3 val. popiet minėjimą atidarė ir jam vadovavo LB Hartfordo apylinkės valdybos narys mokytojas Jurgis Kirkutis. Įneštos vėliavos. Aido choras pagiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Kun. Jonas Viktoraitis atkalbėjo invokaciją. Lionė Simonaitienė perskaitė gubernatoriaus deklaraciją, o Birutė Zabulienė perskaitė miesto majoro deklaraciją. Išsauti pagerbti savanoriai-kūrejai: Jurgis Dragunečius, Matas Palubinskis, Pranas

Spakauskas ir Petras Baltruokas. Suminėti ir pagerbti lietuviai kariai, dalyvavę Vietnamo kare. Saimininkaitė padėklavo "O, neverk, motuše".

Miesto majoro vardu sveikino atstovs Rodger Ladd, pavergtųjų tautų — Eugenijus Žiūrys; taip pat sveikino Estijos ir Kubos atstovai. Kalbėjo ir LB Hartfordo apygardos pirm. inž. V. Balčiūnas ir perdavė apygardos sveikinimus.

Atvykęs kiek pavėluotai iš Waterburio lietuvių minėjimo sveikino senat. Thomas Dodd. Jis pasisakė, kad mėgstas su lietuviu būti ir kalbėti jį minėjimuose. Linkėjo kuo greičiau Lietuvai atgauti nepriklausomybę ir nurodė didelių pavojų pasauliui iš komunizmo pusės.

Išsauti ir pagerbti asmenys, daug dirbą lietuvių: teisėjas Pranas Mončiūnas (Frank Monchun), adv. Leonas Mašiotas (Leo Mazotas), Antanas Mazalas, L.A.P. klubo pirm. Joseph Thomas ir Petras Simanauškas.

Meninę programą atliko skautai-tės ir tautinių šokių grupė. Pirmiausia pasirodė baletas su balerina Rūta Jurkevičiute. Paskui pasirodė tautinių šokių grupė, kurią paruošė mokyt. Katarina Marijošienė ir Ramutė Zdanaitė. Kanklininkės iš N. Y. dėl blogo oro atvykti negalėjo.

Pagrindinę kalbą pasakė Rochesterio, N. Y., u-to prof. dr. Antanas Klimas. Jis pažymėjo, kad mes švenčiame dvi Lietuvos sukaktis. Pirmą — tai Lietuvos kunigaikščio Mindaugo vainikavimąs Lietuvos karaliumi 1251, kas tais laikais reiškė — paskelbti Lietuvą de jure. Antra — tai 1918 vasario 16-ją Lietuvos nepriklausomybės atstatymas.

Prelegentas pažymėjo, kad mūsų pareiga visomis jėgomis stengtis okupuotai ir pavergtai mūsų tautai sugrąžinti laisvę laisvoje Lietuvos valstybėje. Kad to pasiektume, turime visus tuos įvykius pastatyti visuotinėje plotmėje — pajudinti pasaulio sąžinę.

Nupeikė prelegentas, kad lietuvių tarpe atsiranda plyšių, trūkumų, erzinišios ir t.t. Neturėtų būti vingių, prisitaikymų, bet reikia kuo greičiau — 100 proc. reikalauti lietuviams ir Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės.

Pagaliau konkrečiai prelegentas pažymėjo: 1) dažniau, aiškiau ir tvirtiau pabrėžti pasauliui lietuvių tautos, valstybės, kultūros, ypač kalbos savitumą; 2) dažniau, pasiremę rimtomis statistikomis, išskirti tikruosius rusiškos bolševikų imperijos tikslus; 3) ypatingai pabrėžti mūsų tautos rezistenciją, pasipriešinimą toms okupanto tendencijoms, apie kurias pasaulis labai mažai žino. Čia įeity 1831, 1863 sukilimai, Va-

klausomybės kovos, 1941 sukilimas, 1944-1952 herojiškos partizanų kovos su okupantu ir t.t.; 4) nuolat ryškiai ir konkrečiai pavyzdžiais nušviesti laisvės, ypatingai religijos persekiojimą okupuotoje Lietuvoje dabar.

Profesorius nurodė ir daugiau kelių, kuriais eidami turėtume siekti padėti lietuviams atgauti Lietuvos laisvę. Svarbu jaunimą įtraukti į tą kovą: svarbu, kad čia lietuvių jaunuoliai siektų aukštojo mokslo. Pasak prelegento, dabar JAV u-tuose yra 200 lietuvių profesorių, o turėtų būti 2000.

Advokatas Leo Mazotas perskaitė rezolucijas, kurias minėjimo dalyviai vieningai priėmė. Rezolucijos bus pasiųstos JAV prezidentui, Valstybės sekretoriui ir kitoms įstaigoms.

Lietuvos laisvinimo reikalams aukų surinkta 916.50 dol.

Scena Aldonos Saimininkienės buvo puikiai išdekoruota. Vytis, plačios tautinės juostos, kryžius — kopytėlė — viskas jos rankų darbas. Pedestalas papuoštas puikiai plačiu rankšluosčiu, kuriame įtautas Lietuvos himnas. Tai jau Irenos Rušickienės darbas.

Jonas Bernotas

Kaziuko mugė kovo 8 Svč. Trejybės parapijos svetainėje veiks nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Skautės ir skautai yra pagaminę daug įvairių darbų, medžio drožinių, Vilniaus verbių ir kitokių prašmatnybių. Mamytės pavaišins skaniais pietum, o į namus galėsite pasiimti namie gamintų skanių pyragų. Savo laimę galėsite išbandyti turtingoje loterijoje ir kituose laimėjimuose. — M.

BALTIMORE, MD.

Sodaliečių susirinkimas buvo kovo 1 tuojau po 8:30 v. mišių mokyklos salėje. Grace Palumo ir Darata Ajauskaitė Stewart išrinktos nupirkti dovanas seneliams. Dar išrinktos sodaliės, kurios aplankys senelių namuose esančius lietuvius ir Velykų švenčių progą įteiks dovanas.

Jonas Obelinis

Lietuvių svetainės šėrininkai kovo 1 svetainės didžiojoje salėje surengė austrių puotą, kuri prasidėjo 1 v. ir baigėsi 6 v. Žmonių buvo prisirinkę pilna salė.

Sv. Vardo draugijos metimiai pusryčiai bus kovo 8, sekmadienį, po 8:30 v. mišių. Svečių kalbėtoju bus kun. Petras Horgan, lietuvių geras draugas. Pusryčius pagamins parapijos sodaliės.

Lietuvių posto 154 legionieriai kovo 15, sekmadienį, Eastern Center salėje, prie Eastern Ave. rengia jautienos kepsnio puotą. Pradžią 1 v. popiet, baigsis 6 v.v. Be jautienos bus ir kitų valgių. Kas galvoja dalyvauti, prašomas bilietus iš anksto pasirūpinti. Šokiamas grogas orkestras. Loterijon bus leidžiama gražių dalykų.

Sv. Alfonso parapijos suaugusių klubas savo metinius pusryčius ruošia kovo 15, sekmadienį, po 8:30 mišių Palmer House kavinėje. Kartu bus susirinkimas, bus aptarti veiklos planai. Pirmininkas A. Juškus kviečia narius dalyvauti tuose pusryčiuose.

Lietuvių II, kuriai vadovauja Br. Skrabulis, šiose rungtynėse pasirodė žymiai stipriau ir laimėjo prieš Bostono universitetą 3-2. Pasizymėjo Jurgis Zozas, įveikęs savo varžovą per nepilną valandą. J. Zozas yra iš čia gimusių senųjų lietuvių atelvių.

Metinį susirinkimą šaukia South Bostono LPD-jos šachmatų klubas, kovo 7 d. 2 val. p.p. LPD klubo patalpose. Į susirinkimą kviečiami visi kas domisi Bostono lietuvių šachmatininkų veikla. Nepasitaikys, kad mūsų šachmatininkai atliks gražų pasitaikymą lietuvių vardui Bostono padangėje, besirungdami 21-ius metus LITHUANIAN vardu.

Geriausia dovana — oficialiai — pilnai garantuota

Dovanų pažymėjimai į Lietuvą

(JAV doleriais ar pasirinkus rubliais) — Su dovanų pažymėjimais Jūs giminės Lietuvoje ir SSRS gali pirkti ką jie nori už pusę kainos ar pigiau. Prašykite velti siūnių katalogų — INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd Street (Second Floor), New York, N.Y. 10010 Tel. 982-1530

PIRMAUJANTI DEŠŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai Užkite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULS KRAUTUVES 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7058
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-767-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

NEW HAVEN, CONN.

Gėlės prie kryžiaus

Vasario 16-tosios minėjimas įvyko vasario 15. Sv. Kazimiero bažnyčioje mišias už žuvusius nepriklausomybės kovose aukojo kun. Jonas Long. Pamokslą dienos mintimis pasakė klebonas kun. A. Zanavičius. Choras giedojo Br. Budriūno mišias, Apsaugok, Aukščiausias, Malda, O Dieve ir Lietuvos himną. Esant blogam orui, lauke prie lietuviško kryžiaus padėtos tik gėlės žuvusiųjų garbei. Tuo ir baigta pirmoji minėjimo dalis. Oras nesitaisė, ir važinimas automobiliais darėsi labai pavojingas.

Seniai bemaž tiek mielo jaunimo

Antroji minėjimo dalis vyko didžiojo parapijos salėje. Programai vadovavo Vaiva Vėbraitė. Dalyvavo miesto burmistro atstovas ir ukrainiečių bendruomenės pirmininkas su žmona ir sekretorium. Svečiai pasakė po trumpą sveikinimo kalbą. Pagrindinis kalbėtojas buvo dr. Vaidevutis Mantautas, Albertus Magnus kolegijos profesorius. M. Jokubaitė, pasakius trumpą, bet reikšmingą kalbą, pravėdė aukų rinkimą, talkon pasikviesdama tik jaunimą. Aukų surinkta šiais metais virš 450 dol.

Esu anksčiau rašiusi, kad į šį minėjimą newhaveniečių raginti nereikia — jie visad gausiai susirenka. Bet šį kartą, sningant, lyjant, ledėjant ir radijo stotim pranešinėjant apie sunkų važiavimą, žmonių prisirinko daugiau negu paprastai. Net Bridgeportas nepabijojo! Seniai, jau seniai, bemaž tiek daug mielo jaunimo.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Bostono tarpklubinėse, pr. penktadienį abi So. Bostono LPD šachmatų komandos rungtynės namuose: Lietuvių I su MIT ir Lietuvių II su Bostono universitetu. Rungtynės su MIT liko nebaigtos. Pasėkmė tuo tarpu 2-2 su 1 nesužaidus. Po pusantros valandos Aleksis Klibovas ir Kazys Merkis, pilną tašką uždirbo Kęstutis Makaitis. Nesužaidę tebėra, Algio Makaitio partija su Charles Kapliuku, kuris neseniai tarpkoleginiuose Amerikos varžybose baigė antrąją iš 280 dalyvių. Pirmojo rungtynės Algis Makaitis nugalėjo Ch. Kapliką.

Lietuvių II, kuriai vadovauja Br. Skrabulis, šiose rungtynėse pasirodė žymiai stipriau ir laimėjo prieš Bostono universitetą 3-2. Pasizymėjo Jurgis Zozas, įveikęs savo varžovą per nepilną valandą. J. Zozas yra iš čia gimusių senųjų lietuvių atelvių.

Metinį susirinkimą šaukia South Bostono LPD-jos šachmatų klubas, kovo 7 d. 2 val. p.p. LPD klubo patalpose. Į susirinkimą kviečiami visi kas domisi Bostono lietuvių šachmatininkų veikla. Nepasitaikys, kad mūsų šachmatininkai atliks gražų pasitaikymą lietuvių vardui Bostono padangėje, besirungdami 21-ius metus LITHUANIAN vardu.

Vaiva Vėbraitė, programos vedėja, užsirekomendavo labai gražiai. Jauna jėga beretėjančiose vyresniųjų eilėse! Dr. V. Mantauto kalba, tiek lietuviškai, tiek angliškai, turėjo kiekvienam įžiebt stipresnę vilties ugnelę ir sustiprinti ryžtą.

Meninė programa ir bufetas

Meninę programos dalį atliko dainuojančios rutos, Irena Siugždaitė ir Diana Melninkaitė iš Waterburio. Vietos lietuviška mokykla suvaidino Nelės Mazalaitės Karaliaus vainiką. Scenai paruoštą Vaivos Vėbraitės.

Po programos, prie turtingo, gražiai E. Saulienės, A. Binkaitienės, A. Jonynienės ir VI. Zemliauskienės paruošto bufeto, visi pasivaikino. Bufetui maistą pagamino ir paukojo kolonijos moterys, ypatingai A. Binkaitienė.

Dainuojančios rutos gražiom dainelėmis, maloniais balsais ir paprastumu klausytojų buvo širdingai priimtoms. Karaliaus

vainikas pasisekė gana gerai. Vaidinimą režisavo Vaiva Vėbraitė, dr. Vaišienė ir G. Ivaškiene. Scenom apšvietimą paruošė ir tvarkė Linas Lipčius. Mokytoja A. Rygelienė paruošė mažytes. Ji daugiausia ir kostiumų pasiūvė, nes jos dvi dukrelės ir sūnus vaidino. Taip pat ir kitos motinos savo vaikams kostiumus parūpino ir, jei reikėjo, pasiūvė. Vaidintojai parodė didelę pažangą, ypač Ritonė Ivaškaitė ir Daina Zemliauskaitė.

Aukų rinkėjai ir aukotojai

Aukus rinko Danguolė ir Arūnas Jonynai (brolis ir sesuo), Gita Merkevičiūtė, Tomas Plečkaitis, Birutė Saulytė-McCutcheon ir Linas Lipčius.

Stambiausia, 100 dol., auka buvo Romualdo ir Eleonoros Samulių; 30 dol. aukojo Pr. ir A. Naiduševičiai; 20 dol. — L. M.K.F.-New Haveno klubas, E. ir J. Sauliai, A. ir St. Lipčiai; 15 dol. — V. ir A. Grudžiai, G. ir J. Vėbrai; kiti — po mažiau.

A. Lipčienė

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome iš iškirsti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1970 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.

Už kalendorių \$.....

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Spaudai paremti \$.....

Siunčiu skolą už m. \$.....

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA. TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI. VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI. GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių augštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

priima užsakymus Sovietų gamybos visokioms prekėms: šaldytuvai, motociklai, televizijos aparatai, radijo transistoriai, magnetofonai (tape recorders) ir dovanų certificate galima užsakyti giminėms, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje per mūsų firmą.

Informaciją ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036
Telef. 212-245-7905

SKYRIAI:

New York, N.Y. 10003 — 39 Second Avenue	AL 4-5456
Brooklyn, N.Y. 11207 — 2947 Fulton St.	647-6576
Brooklyn, N.Y. 11211 — 370 Union Avenue	EV 4-4952
Boston, Mass. 02118 — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
Boston, Mass. 02127 — 331 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60608 — 3333 South Halsted Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hamtramck, Mich. 48212 — 11333 Jos. Campau Avenue	365-5235
Hartford, Conn. 06114 — 200 Franklin Avenue	246-9738
Lakewood, N.J. 08701 — 288 Main Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06519 — 509 Congress Avenue	LO 2-1446
Newark, N.J. 07102 — 898 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson, N.J. — 99 Main Street	274-6400
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
Waterbury, Mass. — 905 Bank Street	PL 6-6766
Worcester, Mass. 01610 — 169 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440

Atžymėti...

(atkelta iš 4 psl.)

gėlės — skirtingai žydi — skirtingai save išreiškia. bet jie liudija, kad ir ta pati — mūsų tauta kvepiama.

Išsprendama šių asmenis bei organų, redakcija nori paskatinti ir kitus, kad ir jie kurybinei reikštai ir pratur-

SPORTAS

TĖSIAMAS FUTBOLIO SEZONAS

Po žiemos pertraukos tęsiasi 1969-70 metų futbolo pirmenybių sezonas. Pirmieji šiais metais iš mūsiškių aikštėn išėjo jaunieji pereitą sekmadienį. Pirmosios pirmenybių rungtinės 1970 metais, deja, buvo nesėkmingos. Prieš DSC Brooklyn pralaimėta 0:3. Ateinanti sekmadienį jaunieji žaidžia pirmenybių rungtynes prieš GAAC 11 val. Throgs Neck stadione Bronx, N. Y.

Pirmoji komanda turi trejas užsilikusias pirmenybių rungtynes. Kovo 22 pas Schwaben SC, balandžio 5 pas Yonkers SC. Paskutinės šio sezono pirmenybių rungtynes mūsiškiams tenka žaisti savo aikštėje balandžio 12 prieš West NY.

Gegužės mėnesio pradžioje New York'e prasidės tarptautinio futbolo dienos. Svečiuosis eilė žymių užsienio klubų. Štai jau tikrai numatyta Skotijos meistro Glasgow Celtic's viešnage. Svečiuosis ir vėl El-tracht Frankfurtas iš Vokietijos. Po šiais metais įvykstančių pasaulio futbolo pirmenybių New York'as žada užsukti ir keletą valstybinių komandų. Vietos gabūs prekybininkai numatę susitikimą tarp Sovietų Sąjungos rinktinės ir Real Madrido. Yra galimybių pamatyti ir Vokietijos rinktinę.

Atletas

FILATELISTAI!

Siuočiame Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

\$ MONEY MAKING \$ DISTRIBUTORSHIP

You read about it in Newsweek. The quick connect electronic Beer Tap that meters and measures the flow of draft beer.

- NO WASTE
- NO UNAUTHORIZED GIVE-AWAY
- NO OVER PULLS
- NO SPILLAGE

Can be set to automatically measure, meter and dispense any number of oz. per serving. Investment is in inventory only.

Minimum investment \$5250.00. For information and application on your area, phone A.C. 505-243-5519 or write Marketing Director

BREW MASTERS INTERNATIONAL
TOWER PLAZA, SUITE 204
ALBUQUERQUE, NEW MEXICO
87101

HIGHEST WAGES!!

That's right! We pay the highest wages in town. We also offer excellent benefits, comfortable working conditions, paid vacations and a convenient location (on MBTA line). We are looking for full time persons experienced in the linen industry or we will TRAIN you in our business. For information Write. Wire or Call Russ Johnson at

617-547-4430

GORDON LINEN SERVICE, INC.
60 Aberdeen Ave., Cambridge, Mass.
(Off Mt. Auburn St.)

Division of Work Wear Corp. • An Equal Opp'ty Employer

H. W. MALE

Mechanics large Trucking Co. needs Diesel gas motor mechanics days & nights. Union benefits. Oneida Motor Freight, Commercial Ave. Carlstadt, N.J. 201-933-6000, P. Bauer.

Service Station Men — exp'd also mechanics exp'd, 5 day week, top dollar for top men, Heathcote Service Inc., Heathcote & Weaver St., Scarsdale, N.Y. — (914) SC 3-1573

SHORT ORDER COOKS

Must be experienced. Salary open, for all shifts.

TWIN MAPLES RESTAURANT
(914) LY 2-5126 or LY 2-6296

EXP. AUTO MECHANIC

Steady work nice working conditions work near home — BETO AUTO REPAIR 222 Jefferson St., Hoboken, N.J.
(201) 659-9570

Rašomosios mašinėlės iki 13 inčių voleliu — geriausias vokiečių firmos "Olympia" — tuč tuojau gaunamos iš Spartos. Spalvotoje TV vėl nauji pereinimai. Pirkite geriausią — "Zenith". Pataisymai Jūsų bute fabriko mechanikų. Pasirinkti galite 666 5th Ave. Sažiningai ir pigiau pirkite per Spartą: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Jonas Juodis, prityręs buhalteris — ekonomistas, apskaičiuoja federalinius, New Yorko valstijos ir miesto mokesčius, užpildo mokesčių pareiškimus, suveda prekybininkam knygas. Kreiptis: J. Juodis, 664 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y. 11208. Tel. 277-3342.

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedariene, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

H. W. FEMALE

EXPERIENCED OPERATORS on Better Dresses, most do complete garment. Steady work, nice working conditions. BOLD FASHION INC. 126-11 Liberty Ave. Richmond Hill Queens. Call 843-9530

Bakery Sales Girl experienced, full time, steady. 6 day week — Good working cond., work near home — Parisienne Bakery, 77-20 21st Ave., Astoria, N.Y. Call: 728-5847

MALE - FEMALE

GENERAL FACTORY HELP PACKAGING

Steady work — Chemical manufacturer. Day shift. Must apply in person — SIKKA CHEMICAL CO. 875 Valley Brook Ave. Lyndhurst, N.J.

DISPLAY

SCHOOL BUSES

GOOD FOR CAMPERS Come take your pick. We'll take out the seats if you wish. \$1500 each. (516) MO 9-0309 MR. SMITH

GAS HEATING SERVICE

A. F. C.

24 Hour Emergency Service Also Plumbing Work CALL 597-7195 Ask for FRANK

EMERGENCY

OIL BURNER SERVICE

24 Hours a Day on #2 4 and 6 Oil ALSO ROOFING REPAIRS Call 931-0934

ANGELO'S RESTAURANT

The Ultra Plus in Italian Cuisine Open 7 Days a Week — Family Atmosphere — 2520 Center Island & Route 22 UNION, New Jersey (201) 687-2585

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: GL2-2923

SERVICE

GENERAL CONTRACTING CARPENTRY: We remodel Stores and Houses, Finish Basements. All kinds of woodwork. Call MR. NICK any day 463-6725 — 8:00 AM to 6:00 PM

MR. TUCKER

138-29 232 Street, Laurelton, L.I. PAINTING OUTSIDE & INSIDE Fully insured. \$25 and up per room. Call: 528-7649

Mrs. HOWARD—Reader & Advisor Gives never-failing advice on all affairs of life, love, marriage, sickness, business. Reunites the separated. Confidential. 229 E. 67 Street (Apt. B) N.Y.C. Bet. 2nd & 3rd Ave. Open daily 9 AM - 9 PM. 734-7363

Mrs. DAY Reader & Advisor solves all problems. One visit will convince you that she is superior to any other reader you have seen. Confidential. She tells what you want to know. 162 East 85th St. N.Y.C. Open from 9 AM to 9 PM. Call 628-5530.

Madame Edith gifted Advisor and Reader can help & advise you with your marriage, love & business problems. No problem too great. Confidential. — 212 W. 82nd St. N.Y.C. Daily and Sunday 9 AM to 9 PM. Call 873-2839

EDWARDS HOME IMPROVEMENTS

Finished basements, kitchen, bath, rooms, remodeling all work. Guaranteed New York City License — 679257. Call 846-8025

DIAMONDS & GOLD JEWELRY

Purchased immediate cash! Open 10a.m. to 6p.m. Saturday included. Registered Official Appraisers 75 W. 47th Street New York City JU 6-2738

Specialiai i LIETUVĄ

Visi mokesčiai ir išlaidos užmokama čia. Gavėjas nieko nemoka.

IT - 605 — \$31.80
4 1/2 sv. rūkytų lašinių.
2 1/2 sv. taukų.
4 1/2 sv. ryžių.
4 1/2 sv. cukraus.
4 1/2 sv. miltų.

IT - 607 — \$34.70
20 sv. miltų.
20 sv. ryžių.

SPECIALUS I — \$38.50
10 sv. taukų, 10 sv. miltų.
10 sv. ryžių, 10 sv. cukraus.

PUIKUS — \$45.00
14 sv. kavos pupelių.
2 1/2 sv. cukraus.
1 sv. šokolado.
2 1/2 sv. ryžių.
1 1/2 sv. sviesto.
1 1/2 sv. šveicarisko sūrio.
1 1/2 sv. rūkytų lašinių.
1 1/2 sv. rūkyto kumpio.
2 1/2 sv. mišrių vaisių.
2 1/2 sv. marmelado.
1 1/2 sv. pyragėlių.

10 SKARELIŲ — \$46.80
5 vilnonės skarelės, be kutų.
didelės ar mažos gėlės ar turkiški pagražinimai ir 5 šilkinės skarelės, visokios spalvos.

ITALIŠKI LIETPALCIAI
Vyram ar moterim — visokie dydžiai. Spalvos: mėlyna, tamsiai žalia, tamsiai ruda
1 lietpalčiai — \$25.90
2 lietpalčiai — \$39.30

SPECIALI PASIŪLA
Kailinių imitacija, padaryta iš garsios Borgana medžiagos — kaip kailiniai (tamsiai ruda) ar persiška avis (juoda) už nenukankuojamą kainą — viskas už \$99.00

UŽSISAKYK DABAR
UŽSISAKYK TIK PER

INTERTRADE EXPRESS

CORP.
125 East 23rd Street
Second Floor
New York, N.Y. 10010
Tel. 982-1530
Reikalaukite velti siūniamų katalogų!

Kas norėtų skelbti DARBININKO prašomas skelbti:
Glenmore 2-2923

LITAS TAX SERVICE

86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418

Tel. (212) 441-6799

Federaliniai ir visų valstijų bei miestų mokesčiai

1969 METŲ TAKSŲ JUODRASTIS

PRAŠOM IŠKIRPTI
IR VARTOTI
JŪSŲ MOKESCIAMS

VARDAS ir PAVARDE AMZIUS
UŽSIEMIMAS SOCIAL SECURITY #
2MONOS VARDAS AMZIUS
JOSIOS UŽSIEMIMAS SOCIAL SECURITY #
ISLAIKOMŲ VAIKŲ VARDAI
KITI ISLAIKOMI ASMENYS:
Vardas Giminytė Kur gyvena Kiek uždirba
JUSŲ ADRESAS Telefonas
Ar pernai pildėt taksas? Koks buvo Jūsų adresas
Ar įdėjote estimated taksų dėl 1969 metų? Jei taip, kiek?

PAJAMOS

ALGOS — per pridėtus W-2 lapelius Ar sirgote kiek ilgai? (nuo iki)
Ar gavot algą už tą laiką? Kitos pajamos — Randos/Nuomos
Pensija
Biznio pajamos
Kitos pajamos

DIVIDENTAI ir PALŪKANOS

Surašykite iš kur gautos ir kiek arba pridėkite informacinius lapelius iš kur? Kiek

PARDAVIMAS NUOŠAVYBIŲ ARBA AKCIJŲ

1. Kas ir kada parduota?
2. Už kiek?
3. Kada ir už kiek pirktas?
4. Komisijos ir pardavimo išlaidos
5. Kapitalinis remontas (Prašom pridėti atskirą lapą)

Šis juodraštis padės Jums suorganizuoti finansines detales. LITAS TAX SERVICE ekspertai išrinks rašytinus dalykus.

Jūsų mokesčiai bus užpildyti profesionališkai kruopštumu. Už patarnavimą sąskaitą prisišysime vėliau. Patarnavimas priklauso nuo darbo, bet pradedant nuo \$10, vidurkis yra apie \$15 už visas tris formas.

JEIGU JŪSŲ ISLAIDOS BUVO PANASIOS KAIP PERNAI TADA GALITE ATSIŪSTI TIK PERNYKSTI NUORAS IR PASIKEITIMUS PAŽYMETI LAISKE.

Šį lapą, savo atskirus komentarus, uždario lapelius, ir (jei turite) pereitų metų nuorašus siųskite:

LITAS TAX SERVICE
86-01 114th Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. (212) 441-6799

Profesionalai ir prekybininkai gali siųsti surašytas detales bet kokioje formoje. Konsultacijai atvykstate į vietą.

ISLAIDOS

Nuosavybė

1. Nuomos ir išlaidos

Pajamos (\$) Taksos - Mokesčiai Mortgage procentai Vanduo ir nutekėjimai (sewers) Kuras Aprauda Reikmenys - Hardware supplies Valymo priemonės Janitorius Vazinėjimas Lauko dekoracija Vidaus taisyklės Dažymas, Elektra, Tvoros Pečius, Gazas Langai, Stogas Kada namas pirktas? Kiek mokėta? Kiek ankstesniais metais amortizuota (depreciated)? (pridėkit kopiją) Namų adresai:

2. Aukos

Bažnyčiai (vardai) Vienuolynams Mokykloms Balfui Kitai labdarai (Heart Fund, Care, Skautams, Ateitininkams, Studentams, Salvation Army Ligoninėms, etc.)

3. Medicinos

Daktarai: (kokie?) Dantistai: (kokie?) Akiniai Sveikatos priemonės Ligoninės (kokios?) Laboratorijos Galtingosios sėslės Transportacija X-Rays Ligos apdraudos Nedarbingumo apdraudos Auto, Ligoninės apdrauda Vaistai pagal receptus Kiti vaistai ir vitaminai Sveikatos pagalbos priemonės Kiek gauta atgal iš apdraudos?

Pirmas namas

Antras namas

4. Taksai

Auto benzinas (kiek mylių?) Namų taksai Auto pirkimo taksai Kiti Sales Tax Kiti taksai

5. Procentai

Ant mortgage Dėl mašinos "Credit cards" Kiti išmokėjimai Kitos skolos Paskolų gavimo išlaidos

6. Įvairios išlaidos

Prašom surašyti pasitaikiusius ugnies, audros, vagystės nuostolius; mašinos nelaimės; vaikų priežiūra motinai dirbant; investavimo išlaidos; žurnalai, patarimai; transportacija; profesijos nario mokesčiai, unijos, viršvalandžių darbo išlaidos; uniformos, batai; auto išlaidos dėl darbo (ne iš namų važiavimas); darbo įrankiai; viršvalandžių maistas; mokslo sau ar žmonai; darbo ieškojimas.

7. Alimoninis mokeskis

(skyrybų atveju)

8. Asmeniškos ir

puciau asmeniškos

Prašom aprašyti keliones susirūšiusias su profesija, arba tyrinėjimus investavimo tikslais, gamtinio nuostolio ir pelnus. Pensijų fondo išdavimus, arba atsiėmus.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Lietuvių Katalikų Moterų Organizacijų Pasaulinės Sąjungos Tarybės atstovų suvažiavimas įvyks kovo 14 Kultūros židinio patalpose, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 3 v. po piet. Posėdžių metu bus pranešimai metinės veiklos LKOS v-bos, organizacijų atstovų pranešimai, LKOS atstovės prie Katalikų Moterų Pasaulinės Unijos B. Šlepetytės-Venskuvienės pranešimas (raštu), LKOS tolimųjų darbų planai bei nutarimai. 5 val. tėsė patiesė patalpose įvyks viešas pasikabėjimas ir diskusijos tema — Ar lietuvių moteris turėtų daugiau įsijungti į bendrines organizacijas? Po to bus meninė dalis, lietuviškas pabandavimas, vaišės. Kviečiamos ne tik moterys ir vyresnės mergaitės, bet ir vyrai. Būtų įdomu išgirsti jų nuomonę šiuo keliamu klausimu. Įėjimo auka 2 dol.

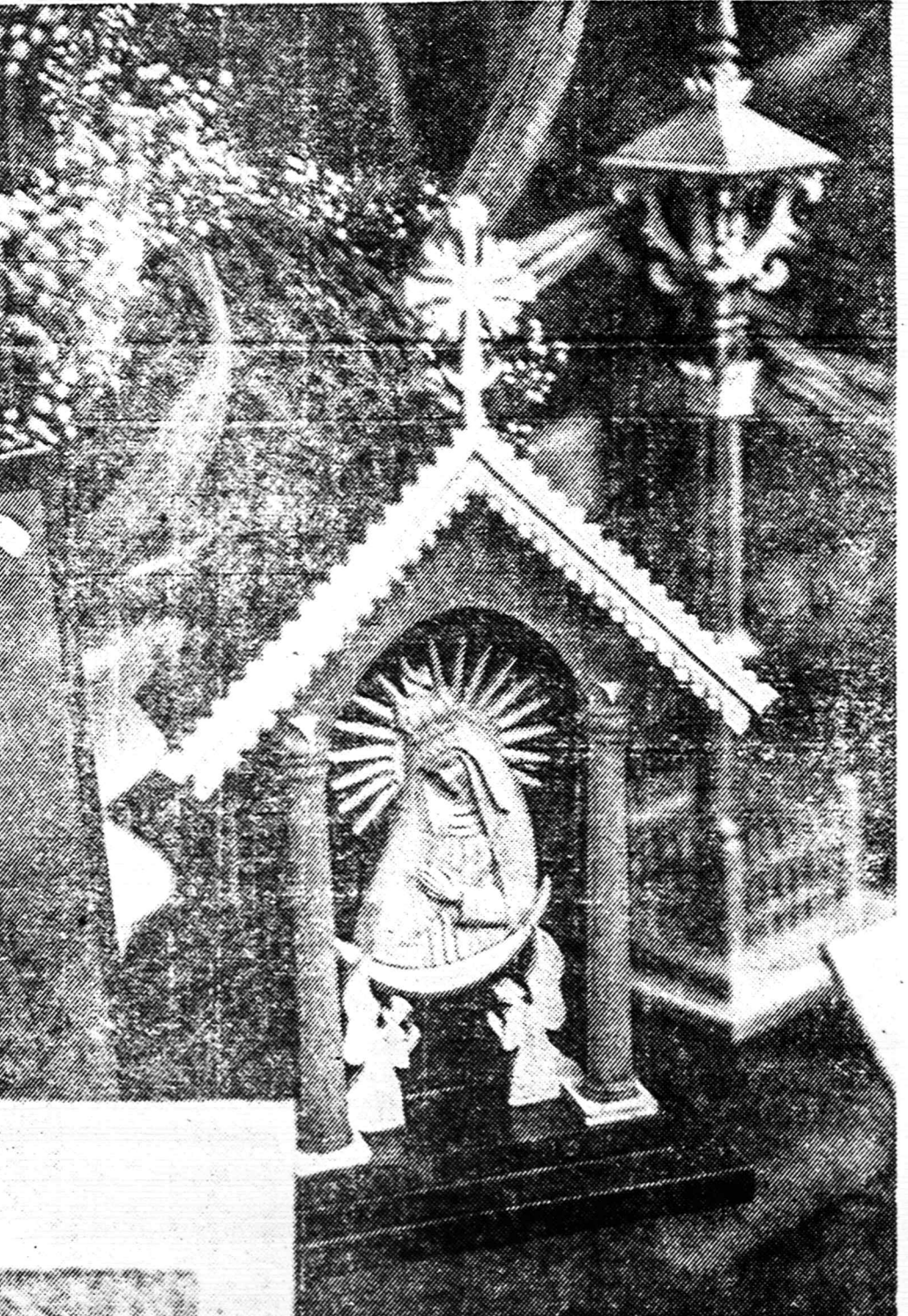
„Lietuvos atsiminimų“ radijo ir „Rūtos“ radijo rėmėjų klubo adresas nuo kovo 19 bus naujas: 1467 Force Drive, Mountinside, N. J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

Lietuvos vyčių 41 ir senjorų kuopos šv. Kazimiero šventę paminės kovo 15 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. bus mišios ir bendra komunikacija. Po mišių pietūs parapijos salėje. New Jersey ir New Yorko apskrities vyčių suvažiavimas bus tą pačią dieną 2:30 v. popiet Kultūros Zidiny, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Katalikų Moterų Sąjungos 24 kuopos susirinkimas šaukiamas kovo 8, sekmadienį, 12v., tuoj po sumos, Angelių Karalienės parapijos salėje, Brooklyn, N.Y.

Saulės pilnas užtemimas N.Y. ir apylinkėse bus matomas kovo 7, ši šeštadienį, 12:25 v. popiet. Tai paskutinė galimybė pamatyti tokį saulės užtemimą dvidešimtojo šimtmečio. Kitas panašus pilnas saulės užtemimas bus matomas tik 2079 gegužės 1.

Ieškomas vyras ar moteris laikinai paslaugai ligoniui. Geras atlyginimas. Kas galėtų padėti, prašomas skambinti vakarais tarp 6 ir 8 val. tel. FL 9-1615.

New Yorko skautai kovo 1 Maspetho lietuvių parapijos salėje surengė Kaziuko mugę, kur buvo išstatyta įvairios tautodailės ir rankdarbių. Čia matome V. Kulpavičiaus drožinius. Nuotr. R. Kisieliūnas

RAUDONOJI KEPURAITĖ

MAIRONIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS VAIDINIMAS

Kovo 15, sekmadienį

4 val. popiet

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE
259 N. 5th Street Brooklyn, N.Y.

- Solistai — Jadvygos Matulaitienės
- Režisūra — Tado Alinsko
- Tekstas — Pauliaus Jurkaus
- Garso efektai — Algimanto Prekerio
- Apšvietimas — Vytauto Kidolio

Pasaka turi 4 veiksmus, spalvingas dekoracijas, kostiumus, palydėta muzikos. Po vaidinimo — loterija, vaišės.

Įeinant: aukėja: 2 dol., studentai — 1 dol.

Visus maloniai kviečia atsilankyti

MAIRONIO MOKYKLA

Posėdžiavę Balfo centre vasario 20. I-e eilėje iš k.: E. Vaisnoraitė, dr. M. Kregždienė, dr. E. Armonienė, kun. V. Martinkus—Balfo pirmininkas, leva Trečiokienė, A. Trečiokas, Br. Spūdienė; antroje eilėje: J. Bagdonas, dr. A. Škerys, V. Kulpavičius, E. Čekienė, M. Virbickienė, H. Kulber, V. Padvarietis, dr. D. Jasaitis, kun. P. Gaiščiūnas—Balfo reikalų vedėjas, K. Bačiūskas, J. Jankus, V. Alšeika, dr. E. Noakas, kun. Vyt. Piktūna, St. Dzikas, kun. A. Račkauskas, J. Botyrius, adv. St. Bredes, Jr. Nuotr. R. Kisieliūnas

LIETUVOS VĖLIAVA PLEVĖSAVO PRIE ROTUŠĖS

Vasario 16-osios rytą Patersono LB valdyba suorganizavo delegaciją pas miesto majorą Lawrence F. Kramer. Delegacijoje dalyvavo: kun. V. Dabušis, K. Čižiūnas, J. Jackūnas, V. Čižiūnas, A. Saulys, Z. Saulienė, Vita Matusaitienė ir Angelė Stankaitienė.

Vizito metu majoras pasirašė proklamaciją, ir Lietuvos vėliava visai savaitei buvo iškabinta prie miesto rotušės.

Minėjimą dalyvavo savieji ir svečiai

Vasario Sešioliktosios minėjimas įvyko vasario 22. Diena pasitaikė graži ir šilta, nors kiek ir vėjuota. Žmonės plaukte plauktė į Patersono šv. Kazimiero parapiją.

Minėjimas prasidėjo mišiomis už Lietuvą: jas aukėjo kun. V. Dabušis.

I minėjimą atvyko ir trys valdžios pareigūnai — kongresmanas Robert A. Roe, senatorius Harrison A. Williams, Jr., ir miesto majoras Lawrence F. Kramer. Atvyko ir Evening Star laikraščio fotografas, kurio dėka lietuviai pasigarsino ir Amerikos spaudoje.

Oficialiąją minėjimo dalį atidarė Patersono LB pirmininkas K. Čižiūnas, pabrėždamas, kad minima dviguba Lietuvos nepriklausomybės sukaktis — 1918 metų ir nuo Mindaugo laikų. Pasveikinęs susirinkusius, jis pakvietė pirmininkauti A. Sauli.

Invokaciją skaitė šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Kinta.

Po Amerikos ir Lietuvos himnų Angelė Stankaitienė paskaitė Nepriklausomybės Aktą.

Po svečių kalbų, sveikinimų bei linkėjimų jie buvo apdovanojami ir buvo jiems padėkota už apsilankymą.

Pagrindinę paskaitą trumpai, bet įdomiai ir išsamiai skaitė Algimantas Gečys, svečias iš Philadelphia. Kalbėtojas nušvietė Vasario 16-osios reikšmę šiandieninėje šviesoje, taip pat ir kovos už Lietuvos laisvę

PATERSON, NEW JERSEY

reikalingumą bei jos naujus būdus.

Meninę dalį pravedė Angelė Stankaitienė.

Solistas Stasys Citvaras, komponuojant Algirdui Kačanauskui, sudainavo „Tėviškėlę“, „Tamsiojo naktelį“, „Oi, kas?“ ir „Klajūną“. Klausytojai mieliai ir šiltai jį priėmė; jiems plojant, jis dar sutiko padainuoti A. Kačanausko „Stiprybės šaltinį“.

Minėjimą uždarė Kęstutis Čižiūnas ir pakvietė Antaną Ru-

Vincas Mamaitis, šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos Elizabethe, N.J., vargonininkas ir choro vadovas. Choras kovo 21 d. 5 v. popiet parapijos bažnyčioje rengia religinės muzikos koncertą, kuriame dalyvauja ir Brooklynio Apreiškimo parapijos choras.

Elizabethe, N.J., šv. Petro ir Povilo lietuvių parapija šiais metais mini 75 metų sukaktį. Sukakties minėjimą pradeda religinės muzikos koncertu kovo 21 d. 5 v. popiet tos parapijos bažnyčioje. Koncerto programoje dalyvauja jungtinis Brooklynio Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas Algirdo Kačanausko, ir Elizabethe šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos choras, vadovaujamas Vinco Mamaitio. Solo giedos L. Senken, El. Marcis ir St. Citvaras. Vargonais solo gros kompozitorius J. Stankūnas.

Patersono lietuviai pas miesto burmistrą, iš k.: V. Čižiūnas, A. Stankaitienė, burmistras Lawrence F. Kramer, J. Jackūnas, V. Matusaitienė, Z. Saulienė ir kun. V. Dabušis. Trūksta A. Saulio. Nuotr. K. Čižiūnas

BOSTONO ŽINIOS

Seniausia lietuviška radijo programa Naujojoje Anglijoje, švęsda 36 m. sukaktuves, rengia metinę talentų popietę ir iškiliai lietuviškai M. L. Rudokaitei pagerbti banketą. Tai įvyks Lietuvių Piliečių klubo patalpose, So. Bostone, kovo 15 d. nuo 4 val. popiet iki 11 v. vak. Yra užsiregistravusių įdomių talentų, tad programa bus įvairi. Kaip svečiai dalyvaus Zibucklių sektetas, vadovaujamas muz. Liudo Stuko. Talentų rinkimo komisijoj apsiėmė dalyvauti: Aleksandra Gustaitienė, Ona Ivaškiene, Gintaras Karosas, Juozas Rentelis ir Elena Valiukonienė, kurie taip pat atrinks geriausius konkurso šokėjus. Sokią gros populiarus R ir M. studentų trio orkestras už ilgą nuosirdų darbą Balfe.

Šv. Vardo draugijos nariai dalyvaus savo mišiose kovo 8, sekmadienį, 9 val. ryto. Po to susirinkimas salėje po bažnyčia. Parapijos vyrai kviečiami stoti į šią draugiją.

Parengimai New Yorke

Kovo 14, šeštadienį — Lietuvių Katalikų Moterų Organizacijų Pasaulinės S-gos Tarybos suvažiavimas 3 val. popiet pranciškonų Kultūros židinio patalpose, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Vakare paskaita, meninė dalis, vakarienė.

Kovo 15, sekmadienį — Maironio lituanistinės mokyklos metinis parengimas — vaidinimas „Raudona Kepuraitė“ Apreiškimo parapijos salėje, North 5th ir Havenmeyer St., Brooklyn, N.Y., 4 val. popiet.

Kovo 22, sekmadienį — Putnamo sešelių Neringos stovyklai remti komiteto parengimas — stovykos vakus, 12 val. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyn, N.Y.

Balandžio 4, šeštadienį — Tautinių šokių ansamblio „Grandineles“ koncertas Christ The King gimnazijoje, Middle Village, N.Y. Vakare susipažinimo vakaras Maspetho lietuvių parapijos salėje, skoliai. Rengia Laisvės žiburio radijas.

Balandžio 5, sekmadienį — Velykų stalas Knights of Columbus salėje. Rengia Lietuvių Moterų Federacijos Klubų New Yorko klubas.

Balandžio 11, šeštadienį — Operetės choro koncertas Piliečių Klubo salėje, 69-63 Grand Ave., Maspeth, N.Y., 7 v.v. Rengia Operetės choras.

Balandžio 12 d., sekmadienį — Lietuvių Katalikų Federacijos New Yorko - New Jersey apskrities rengia metinį seimelį Angelių Karalienės lietuvių parapijos salėje 12 val. Rengia apskrities valdyba.

Balandžio 19, sekmadienį — Mačų paroda Le Cordon Bleu salėje, 96-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y.

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos valdybos nariui kultūros reikalams — Vytautui Radzivanui, 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418; telefonas: 441-9720.

Pranešama laikraščio skaitytojams, kad dėl spaustuvės mašinos sugedimo laikraštis kovo 3 ir 6 dienos išsina pavėluotai, nes laikraštis spaudinamas kitur

Elizabeth'o skautai ir skautės

ruošia tradicinę

KAZIUKO MUGĖ

sekmadienį, kovo 15 d.

Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje
Ripley Place, Elizabeth, N.J.

PROGRAMA: 11 val. Mišios; 12 val. Sueiga; 12:30 val. Mugės atidarymas; 1 val. Pietūs; 3 val. Meninė programa. • Namų darbo pyragų išpardavimas po kiekvienų mišių nuo 9 val. ryto parapijos salėje. Į mugę įėjimas nemokamas. Pietūs: suaugusiems \$3.00; vaikams nuo 6 iki 12 m. ir visiems skautams — \$1.00. Pietums bilietus prašome įsigyti iš anksto pas platintojus, tel. 201—355-8265. Laukiam visų atsilankant!

Elizabeth'o Skautai ir Skautės